

**NITRIANSKY SAMOSPRÁVNÝ KRAJ
TEKOVSKÁ KNIŽNICA V LEVICIACH**

www.kniznicalevice.sk

**Správa o činnosti a hospodárení
Tekovskej knižnice v Leviciach
za rok 2020**

2021

OBSAH

	Úvod	3
1	Ťažiskové úlohy	4
2	Mimoriadne úlohy (Covid-19)	7
3	Základné činnosti knižnice	10
	3.1 Knižničný fond	10
	3.2 Knižnično-informačné služby	12
	3.3 Používatelia	13
	3.3.1 Návštevníci	14
	3.4 Výpožičky	15
	3.5 Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia	17
	3.5.1 Kultúrno-vzdelávacie aktivity v on-line priestore	21
4	Bibliograficko-informačná činnosť	22
	4.1 Bibliograficko-informačné služby	22
	4.2 Edičná činnosť	23
5	Metodická a poradenská činnosť	24
	5.1 Koordinácia a kooperácia činnosti knižníc v regióne	24
	5.2 Rozborová, analytická a prieskumová činnosť	26
	5.2.1 Ďalšie vzdelávanie knižničných pracovníkov	27
	5.3 Príprava a spracovanie koncepčných programov, programov rozvoja knižníc	27
6	Elektronizácia, automatizácia, technické vybavenie	28
7	Priestorové podmienky	29
8	Personálna oblasť	30
9	Finančné zabezpečenie	32
10	Granty, nadácie, sponzorské príspevky	33
11	Knižnice a spolková činnosť	34
12	Medzinárodná knižničná spolupráca	34
	Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia. Príloha č. 1	35
	Rozbor hospodárenia za rok 2020. Príloha č. 2	38

ÚVOD

Rok 2020 bol mimoriadne náročný na zabezpečenie činnosti knižnice, na zabezpečovanie opatrení na ochranu zdravia zamestnancov a používateľov knižnice, na prípravu a realizáciu vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí. Meniaci sa stav pandemickej situácie na Slovensku a jej vývoj k sprístupňovaniu, či uvoľňovaniu opatrení ovplyvňoval celoročnú činnosť knižnice. V plánovaných úlohách na rok 2020 si zadefinovala prioritné ciele zamerané na poskytovanie kvalitných KIS svojim používateľom a vytváranie atraktívneho prostredia na aktívne trávenie voľného času v knižnici. Plnenie stanovených cieľov prerušila mimoriadne zložitá situácia v súvislosti s pandémiou Covid-19, ktorá doslova paralyzovala činnosť všetkých oblastí spoločenského života na Slovensku, knižnice nevyvímajúc.

V úvode roka 2020 knižnica spracovala **Projekt rozvoja Tekovskej knižnice v Leviciach**. Vo svojom rozvojovom programe sa zamerala na priority v ekonomickej, personálnej a programovej oblasti. Cieľom nášho záujmu bola pozitívna komunikácia s verejnosťou, propagovanie poslania a funkcie knižnice v regióne. Mali sme snahu zaviesť nové, účinné a efektívne marketingové aktivity zamerané na zvýšenie príjmu z vlastnej činnosti. Našou víziou bolo získať podporu podnikateľskej sféry. Chceli sme nadviazať spoluprácu s výrobnými podnikmi, ktoré majú sídlo v Leviciach a formou zamestnaneckých benefitov zvýšiť počet čitateľov a návštevníkov knižnice. Naším zámerom bolo poskytovaním kvalitných knižnično-informačných služieb, zabezpečením nových služieb a zveľaďovaním prostredia vytvárať z knižnice centrum literárneho diania v Leviciach.

Úlohy stanovené v projekte rozvoja, plnenie ťažiskových úloh, ako aj plnenie hlavných ukazovateľov činnosti knižnice mohli byť napĺňané len do tej miery, do akej bolo umožnené ich plnenie. Pre odborných pracovníkov nastala nová, nepoznaná situácia, v ktorej sa striedalo sklamanie, strach, s nádejou, že knižnica bude pracovať v normálnom režime. Pred knihovníkov boli postavené nové úlohy zamerané na bezpečnosť zdravia zamestnancov a návštevníkov knižnice, úlohy smerujúce k starostlivosti o knihy, ich dezinfikovanie a logistiku vytvárania karanténnych miest a opätovné vracanie do fondu. Počas celého roka sa činnosť odvíjala od nariadení, usmernení a prijatých opatrení. Opatrnosť pri otváraní knižníc pre verejnosť a poskytovaní KIS služieb v obmedzenom režime bola pre knižnicu opäť novým fenoménom. Často sme hľadali pomoc, podporu, nápady a inšpiráciu u našich českých kolegov, ktorí už mali skúsenosti s touto situáciou.

Aj napriek tomu, že hlavné ukazovatele knižnice klesali, že nebolo možné zorganizovať plánované podujatia, či nakúpiť dostatok kníh, predsa nás uplynulý rok posunul ďalej. Tvorit', informovať, zabávať a komunikovať s čitateľmi prostredníctvom online priestoru. Vznikali nové nápady, kreativnosť, oduševnenie a vymýšľanie. Samozrejme sme získavali spätnú väzbu od čitateľov, verejnosti, médií. Prioritným komunikačným zdrojom bola vždy ak tualizovaná webová stránka, novozaložený Instagram, Facebook knižnice a YouTube. Dozvedeli sme sa zaujímavé informácie, že máme svojich sledovateľov nielen na Slovensku, ale aj v USA, Rusku, Číne, či dokonca v Spojených arabských emirátoch. Ako veľkú nevýhodu sme cítili, že neposkytujeme služby elektronických kníh hlavne v období, keď bola knižnica pre verejnosť zatvorená.

Sme presvedčení o tom, že našu víziu rozvoja knižnice budeme môcť v budúcnosti naplniť. Veríme, že sa nám aktívnym manažovaním činnosti podarí vytvoriť kvalitné a efektívne priestorové zázemie a vybavenie knižnice, vybudovanie technologického a technického zabezpečenia, a že aj naďalej budeme poskytovať kvalitné KIS a predovšetkým budeme mať motivovaných a ochotných zamestnancov knižnice.

PhDr. Vlasta Kollárová
riaditeľka TK

1 Ťažiskové úlohy

Tekovská knižnica v Leviciach (ďalej TK) je kultúrnou, informačnou a vzdelávacou inštitúciou, ktorá plní svoju funkciu v zmysle Zákona č.126/2015 Z. z. *Zákona o knižniciach* v zmysle „*Stratégie rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2015 – 2020*“, ako aj „*Koncepcie rozvoja kultúry NSK*“. Cieľom činnosti knižnice bolo naplnenie „*Metodického pokynu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. MK – 1669/2010-10/7472 z 1. júna 2010 k určaniu štandardov pre verejné knižnice*“. TK je regionálnou verejnou knižnicou, ktorá zároveň plní funkciu mestskej knižnice. Je rozpočtovou organizáciou Nitrianskeho samosprávneho kraja (ďalej NSK) s právnou subjektivitou, ktorá hospodári samostatne a vo svojom mene nadobúda práva a povinnosti a zaväzuje sa. Jej rozpočet je napojený na rozpočet NSK. Čerpanie verejných zdrojov využíva čo najefektívnejšie. Snaží sa o viaczdrojové získavanie finančných prostriedkov realizovaním projektov na kultúrne a vzdelávacie podujatia a na nákup dokumentov do svojho knižničného fondu.

V zmysle Zákona o knižniciach dopĺňa, odborne eviduje, spracováva a uchováva, ochraňuje, využíva a sprístupňuje svoj knižničný fond. Poskytuje knižnično-informačné služby, realizuje kultúrno-spoločenské podujatia, napomáha uspokojovať kultúrne, informačné a vzdelávacie potreby svojich používateľov. Podporuje celoživotné vzdelávanie dospelých. Maximálnu pozornosť venuje rozvoju čitateľskej gramotnosti detí a mládeže. Realizuje podujatia na získavanie čitateľských kompetencií danej cieľovej skupiny používateľov. Od roku 2008 poskytuje všetky služby prostredníctvom automatizovaného knižnično-informačného systému DAWINCI. Proces evidencie kníh a periodík a ich sprístupňovanie čitateľom je plnoautomatizovaný. K tomu patrí aj poskytovanie výpožičiek, rezervácia dokumentov, prolongovanie výpožičiek, upomienky, ako aj generovanie potrebných štatistických ukazovateľov.

Priestorové podmienky knižnice sa vylepšili ukončením 1. etapy rekonštrukcie budovy na Holubyho ulici a presťahovaním sa do týchto vynovených priestorov s novým nábytkom a regálmi. V hodnotenom období bolo nutné riešiť nedostatky z kolaudačného rozhodnutia vydaného pri odovzdávaní stavby, úpravu terénu a realizáciu výsadby zelene nádvoria beletrie. Ukončenie prác bolo termínované do 30. júna 2020. TK sa snažila o zatraktívnenie nádvoria a hľadanie možností jeho využitia v prospech návštevníkov knižnice. Vypracovala projekt FPU na zariadenie nádvoria ratanovým nábytkom. Zároveň požiadala Mesto Levice o finančnú podporu na zabezpečenie sedenia pre účastníkov podujatí, realizovaných na nádvorí. Knižnica žiadala Mesto Levice o dotáciu aj na realizovanie podujatí v týchto priestoroch pod názvom ***Knižnica vzdeláva***. Na upravenej ploche nádvoria už zorganizovala ***Letný knižný jarmok*** a nádherné čítanie z kníh pre seniorov realizovaného pod názvom „***Staré príbehy ožívajú***“. Pomoc pri organizovaní oboch aktivít poskytlo OZ Hlas knižnice.

TK sa aktívne zapojila do organizovania 21. ročníka ***Týždňa slovenských knižníc***, ktorého hlavnými organizátormi sú Slovenská asociácia knižníc (SAK) a Spolok slovenských knihovníkov a knižníc (SSKK). V termíne od 2.3.–8.3.2020 zorganizovala množstvo zaujímavých podujatí pre širokú čitateľskú verejnosť zameraných na pozitívne zviditeľnenie sa knižnice. Ťažiskovou úlohou knižnice v hodnotenom období bolo budovanie imidžu knižnice a zmena jej obrazu z tradičnej na dynamickú, modernú, kultúrnu inštitúciu. Prostriedkom na splnenie tohto cieľa bola aktívna komunikácia s verejnosťou, médiami, s kultúrnymi

a spoločenskými organizáciami v meste a v regióne, ako aj s používateľmi knižnice. S uvedeným cieľom TK zorganizovala v rámci slávnostného otvorenia TSK **Stretnutie pracovníkov knižnice s čitateľmi a priateľmi** vo vynovených priestoroch oddelenia beletrie. Pozvanie prijali poslanci VÚC a poslanci Mestského zastupiteľstva v Leviciach.

Už **28 rokov** realizuje knižnica svoj vlastný, úspešný projekt, určený na podporu čítania detí v Leviciach **Čítam, čítaš, čítame**. Prioritným cieľom jeho organizovania je získavanie detí za čitateľov knižnice, rozvoj čitateľskej gramotnosti detí a rozvoj ich čitateľských kompetencií. Ukončenie a slávnostné vyhodnotenie 28. ročníka projektu nemohlo byť v dôsledku pandemickej situácie uskutočnené. Ohrozené je aj konanie **29. ročníka**, ktoré knižnica vyhlásila v septembri 2020, po uvoľnení opatrení. Čiastkové výsledky dosiahnuté v oboch ročníkoch budú predmetom riešenia kolektívu oddelenia literatúry pre deti a pobočky Vinohrady.

Knižnica aktívne pracuje s **deťmi predškolského veku**, z ktorých si chce vychovať svojich čitateľov. Spolupracuje s materskými školami v Leviciach a v blízkom okolí, pripravuje pre nich podujatia zamerané na prvý kontakt dieťaťa s knihou. Medzi najobľúbenejšie patria dramatizácie kníh tzv. **divadielka**, ktoré si vo vlastnej réžii pripravujú pracovníci oddelenia literatúry pre deti z kníh, ktoré sa nachádzajú vo fonde oddelenia a mimoriadne úspešne prezentujú pred deťmi, verejnosťou a v roku 2020 aj v online priestore.

V období keď bolo možné organizovať podujatia, knižnica realizovala preventívne a vzdelávacie podujatia pre **študujúcu mládež**. Organizovala knižnično-bibliografické lekcie a podujatia zamerané na prevenciu nezodpovedného správania sa v prostredí sociálnych sietí. Realizovala podujatia zamerané na **celoživotné vzdelávanie dospelých**, podujatia relaxačného charakteru, tvorivé dielne, komunitné podujatia zamerané na stretávanie sa záujmových skupín čitateľov a obľúbené hudobné podujatia.

Mimoriadna pozornosť knižnice je venovaná **čitateľom so špeciálnymi potrebami**, pre ktorých sa snaží zabezpečiť komplexné poskytovanie KIS. V hodnotenom období využívali služby knižnice klienti ZSS Fénix a ZSS Jeseň života v Leviciach a ZSS v Bardoňove, členovia ZO SZTP a denných centier pre seniorov. TK zabezpečovala služby pre zrakovo a inak zdravotne postihnutých používateľov a prostredníctvom Slovenskej knižnice pre nevidiacich v Levoči im zabezpečovala požičiavanie zvukových kníh.

V roku 2020 sa zapojila do projektu **To dá rozum. Vzdelanie je budúcnosť**, ktorý bol zameraný na rozsiahlu analýzu školstva a príklady dobrej praxe na Slovensku a v zahraničí. Výsledky projektu mali byť prezentované na konferencii k Odporúčaniam pre skvalitnenie školstva na Slovensku, ktorá bola pripravovaná na 26.3.2020 v Banskej Bystrici. Pre mimoriadnu situáciu sa však nekonala. Naša knižnica sa tu mala prezentovať dosiahnutými výsledkami vzdelávania detí v **čitateľskej gramotnosti**.

S cieľom otvorenia sa knižnice voči verejnosti a vytvorenia poradných orgánov knižnice, zložených z rôznych záujmových združení, klubov, rodičov detských čitateľov, študujúcej mládeže iniciovala stretnutie s **Mládežníckym parlamentom Mesta Levice** a jeho predstaviteľkou Mgr. Petrou Števkovou. Cieľom stretnutia bolo hľadanie možností vzájomnej spolupráce a získavania mladých ľudí za čitateľov knižnice. Rodičia na materskej dovolenke si založili pri knižnici klub rodičov **KNIHoKÚT**. V roku 2020 došlo k úspešnej spolupráci s Neziskovou organizáciou Anny Vydrovej, ktorá sídli v Leviciach a má vo svojich cieľoch zadefinovanú podporu literárnych a kultúrnych aktivít. Z uvedenej spolupráce vznikol **Projekt**

čitateľskej podpory KROK KU KNIHE – KUK, ktorý je zameraný na financovanie registrácie detí a mládeže za čitateľov knižnice.

Knižnica bola v roku 2020 úspešná v dvoch projektoch FPU v podprograme **5.1.3 Podujatia a vzdelávacie aktivity** a to: „*In a Retro det'om*“ a „*Čítanie t'a (ne)baví?*“. Realizáciu podujatí a vzdelávacích aktivít sa však vzhľadom k vzniknutej situácii nepodarilo zrealizovať, resp. boli realizované len z časti. Naplánované podujatia a zarezervované termíny ich konania museli byť vzhľadom k prijatým opatreniam niekoľkokrát zrušené. Prebiehala komunikácia s FPU, so spisovateľmi, s vydavateľstvami, s účastníkmi podujatí, s vedeckými pracovníkmi v oblasti knižnej kultúry. TK bola napokon nútená požiadať FPU o zmenu termínu ich realizácie na rok 2021.

V rámci organizovania úspešných preventívnych podujatí pre mládež sa knižnica zapojila aj do projektu nadácie Pontis pre Malé projekty Fondu SK-NIC s projektom „*Posterom proti e-tyranom*“, ktorý však nebol podporený.

Knižnica vypracovala projekt v dotačnom systéme MK SR v programe Kultúra znevýhodnených skupín, na realizáciu projektu „*Aktívni seniori*“. Informácia o úspešnosti projektu a získanie finančných prostriedkov na realizáciu podujatí prišla v čase, keď už knižnica mohla realizovať podujatia len do 6 osôb. Aj napriek uvedeným obmedzeniam zorganizovala knižnica 6 zaujímavých podujatí pre seniorov. V rámci projektu vydala bibliografické profily 2 autoriek a záložky do kníh, ktoré budú seniorov informovať a aktivitách knižnice pre túto cieľovú skupinu aj v ďalšom období.

V hodnotenom období TK pripravila žiadosť o dotáciu na doplnovanie KF v podprograme **5.1.4 Akvizícia knižníc** pod názvom „*Nové knihy čitateľom*“. Schválenie mimoriadne úspešnej dotácie a jej zaslanie na účet knižnice bolo zrealizované až koncom roka. Nákup KF už nemohol byť uskutočnený v dôsledku vyhlásenia vianočného lockdownu. Knižnica ešte v roku 2020 podala žiadosť o dotáciu na nákup KF na rok 2021 pod názvom „*Knihy pre deti*“ na Mesto Levice. Vypracovala aj projekt na nákup KF na rok 2021, ktorý bol adresovaný na **Fond na podporu kultúry národnostných menšín KULT MINOR**, kde sa uchádzala o dotáciu v podprograme **2.1.4 Podpora knižníc** pod názvom „*Knihy pre všetkých*“.

Knižnica získala v roku 2020 finančnú pomoc a podporu viacerých podnikateľských subjektov, ktoré pomohli pri vymaľovaní okenných rámov a radiátorov, pri reorganizácii nábytku v priestoroch Literárneho klubu, inštalácii veľkoformátovej tlače s citátom regionálneho autora Andrea Chudobu, pri zabezpečovaní kvetinovej výzdoby. Veľké poďakovanie patrí firmám **MAAXSERVIS a Ardox Levice** a v nemalej miere aj kolektívu TK, ktorý firmy oslovil, a sám sa podieľal prácou aj finančne na estetizácii prostredia Literárneho klubu.

Počas zatvorenia knižnice a pri obmedzovaní prevádzky prešla jej vzdelávacia a odborná činnosť do online priestoru. SNK zabezpečovala online vzdelávanie knihovníkov Slovenska a knihovníci TK zabezpečovali vzdelávanie širokej čitateľskej verejnosti prostredníctvom webovej stránky knižnice, Facebook a Instagram. Ich sledovanosť v roku 2020 mimoriadne vzrástla. Na kanáli YouTube v rámci aktivity **Rozprávkové stredy** bolo uvedených 8 videí, ktoré zaznamenali **4 263** **vzhladnutí**.

Edičná činnosť knižnice bola v roku 2020 zameraná na zhromažďovanie, štúdium a prípravu materiálov na vydanie. V závere roka bola vydaná textovo-bibliografická publikácia **Zem hrdinov**. Publikácia je zameraná na najstaršie dejiny levického regiónu s osobitným

dôrazom na kultúry čakanskú a maďarovskú, pomenovaných podľa archeologických nálezisk nachádzajúcich sa na území Levického okresu.

TK je spolu zo zástupcami Mesta Levice, Krajského pamiatkového úradu v Nitre, Štátneho archívu v Nitre pobočka Levica a Tekovského múzea v Leviciach členom *Tabuľovej komisie*, ktorú zastrešuje *Komisia kultúry pri Mestskom zastupiteľstve v Leviciach*. Participuje na zámere inštalovať pamätne tabule významných udalostí a osobností mesta.

2 Mimoriadne úlohy (Covid-19)

Úvod roka 2020 bol naplnený plánovaním, hodnotením, stanovovaním cieľov, ale zároveň bol obdobím mnohých výziev a zmien a vyvrcholením príprav na celoslovenské podujatie Týždeň slovenských knižníc, ktorý sa konal v dňoch 2. - 8. marca 2020. Knižnice po celom Slovensku sa v ňom už 21 rokov prezentujú širokým spektrom činností a podujatí za účelom pozitívneho zviditeľnenia knižnice, ako významnej kultúrnej a vzdelávacej inštitúcie. TK pripravila množstvo vzdelávacích, kultúrnych a spoločenských podujatí. Po ukončení tohto vrcholného podujatia roka nastalo obdobie utlmovania činnosti, prerušovania poskytovaných služieb, obmedzovania prevádzky, až k úplnému uzatvoreniu knižnice. V čase od **10. marca** do **12. mája 2020** bola knižnica pre verejnosť zatvorená. Na základe rozhodnutia Ústredného krízového štábu SR (ďalej UKŠ) zo dňa 9.3.2020 o „plošnom zákaze kultúrnych, športových, mimoškolských, alebo iných spoločenských podujatí“, v zmysle verejnej vyhlášky č. OLP/2405/84443 vydanéj ÚVZ SR, Nitriansky samosprávny kraj rozhodol o zrušení všetkých kultúrnych podujatí a zatvorení kultúrnych organizácií vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti pre verejnosť s dátumom od **10.3.2020**. Od uvedeného dátumu bola pozornosť venovaná úsiliu na minimalizáciu zdravotných rizík a ochranu života zamestnancov a používateľov knižnice a prijímanie všetkých potrebných opatrení. V histórii knižnice neexistujúce dvojmesačné zatvorenie knižnice sa stalo realitou. ÚKŠ vyhlásil dňa 15.3.2020 núdzový stav, na základe ktorého NSK prijal smerom k organizáciám vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti opatrenia na riešenie problematiky koronavírusu s účinnosťou od 16.3.2020. V súlade s novelou Zákonníka práce č. 66/2020 riaditeľka TK vypracovala Dodatok č. 3 k Pracovnému poriadku TK, do ktorého zapracovala možnosť vykonávania práce z domu „home office“, ktorú mohli zamestnanci využívať. Súčasťou uvedeného dokumentu bolo určenie pravidiel čerpania dovolenky z predchádzajúceho roka. Na základe prijatých opatrení NSK č. 2/2020 a eliminovania možnosti nákazy zamestnancov prebiehala komunikácia s vedením knižnice a navzájom medzi zamestnancami prostredníctvom internej skupiny cez Skype.

Po uzatvorení knižnice pre verejnosť a prijatí opatrení na ochranu zdravia zamestnancov smerovala činnosť knižnice k starostlivosti o knižničný fond a k poskytovaniu informácií čitateľom ohľadom požičaných kníh. Zatvorením knižnice nemohli čitatelia vrátiť knihy v požadovanom termíne, preto bolo nutné riešiť systém nastavenia zasielania upomienok. Zamestnanci knižnice zabezpečovali prostredníctvom telefonických hovorov a mailovej komunikácie prolongácie kníh čitateľom. Výpožičný systém bol nastavený tak, aby čitateľom neboli generované upomienky počas zatvorenia knižnice.

Maximálna pozornosť bola venovaná poskytovaniu informácií pre verejnosť prostredníctvom informačných letákov a plagátov. Komunikácia s verejnosťou a čitateľmi prebiehala prostredníctvom sociálnych sietí Facebook a Instagram. Prioritným informačným prostriedkom bola stále aktualizovaná webová stránka knižnice.

Na mimoriadnu situáciu, ktorá vznikla uzatvorením knižnice, vedenie TK pružne zareagovalo a rozhodlo o realizovaní revízie knižničného fondu oddelenia literatúry pre deti. Termín jej konania bol plánovaný na koniec júna 2020. Revízia prebiehala od 11.3. do 20.3.2020. Aj počas revízie bolo nutné zabezpečiť opatrenia na ochranu zdravia zamestnancov. Jednotliví pracovníci boli zaradení do 3 pracovných skupín tak, aby nedochádzalo k osobným kontaktom. V termíne od 23.3.2020 prebiehala uzávierka revízie, vyradovanie a blokovanie zastaraných, opotrebovaných a poškodených kníh a vyhľadávanie chýbajúcich dokumentov. Z ukončenia revízie bola spracovaná Zápisnica z revízie knižničného fondu v zmysle Interného predpisu o spôsobe vedenia odbornej evidencie, vyradovaní a revízií knižničných fondov v TK. Pracovníci Odboru služieb TK okrem telefonickkej a mailovej komunikácie s čitateľmi a prolongácii kníh zamerali svoju činnosť na opravu, úpravu, balenie, lepenie poškodených kníh a na ich dezinfekciu. Aj napriek neposkytovaniu služieb verejnosti bol chod organizácie zabezpečený. Plynule pokračovalo spracovávanie nových a darovaných kníh, príprava materiálov na plánovanú edičnú činnosť, ako aj zostavovanie scenárov na plánované podujatia.

Komunikácia knižnice s čitateľskou verejnosťou počas zatvorenia knižnice prešla do online priestoru, prostredníctvom sociálnych sietí knižnice Facebook a Instagram. Ako prvé boli zverejňované dramatizácie rozprávok (divadielka), ktoré naši detskí čitatelia bežne navštevujú v knižnici. Patria k najúčinnjším prostriedkom prvého kontaktu dieťaťa s knihou. Prvé reakcie verejnosti boli mimoriadne pozitívne, čo pracovníkov knižnice motivovalo k realizácii ďalších videonahrávok divadielok a ich zverejňovaniu jedenkrát v týždni. Naše aktivity zaregistrovala **BIBIANA Medzinárodný dom umenia**, ktorá dňa 7.5.2020 realizovala konferenciu *Čítanie v kríze: Akcia v knihe – kniha v akcii*. Konferenciu otvorila videoprezentácia online aktivít 14-tich knižníc na Slovensku, jednou z nich bola aj naša knižnica.

Kolektív knižnice v online priestore objavil novú dimenziu knihovníckej práce. Povzbudený úspechom pripravoval mimoriadne aktívne vedomostné kvízy, rozhovory so spisovateľmi, čítania z kníh, zaujímavosti o kultúre a architektúre nášho regiónu, predstavovanie významných osobností spoločenského života, hádanky, súťaže, prezentácie kníh, či povestí Tekova a Hontu. Tvorivosť, nápaditosť a kreativita pracovníkov knižnice, ktorou disponujú a využívajú ju pri realizovaní kultúrno-spoločenských podujatí preniesli do virtuálneho priestoru. Túto činnosť knižnice vnímala verejnosť s veľkým ohlasom, hlavne v čase, keď bol spoločenský život obmedzený na minimum. Príspevky boli uverejňované na webovej stránke knižnice sociálnych sietí Facebook a Instagram, ako aj na YouTube.

Dňa 12.5.2020 začala knižnica v obmedzenom režime poskytovať základné výpožičné služby pre verejnosť a to vrátenie vypožičaných kníh a absenčné požičiavanie kníh a časopisov. Mimoriadnu pozornosť venovala príprave na zabezpečenie ochranných opatrení pri ohrození verejného zdravia zamestnancov knižnice a jej návštevníkov po otvorení knižnice. Riadila sa prijatými opatreniami NSK, odporúčaniami Slovenskej národnej knižnice, ako aj skúsenosťami, ktoré mali české knižnice pri otváraní knižníc. Zabezpečila dodržiavanie prísnych hygienických opatrení, vrátane dezinfikovania priestorov a kníh. O otvorení knižnice

a o podmienkach dodržiavania prísnych hygienických opatrení bola verejnosť informovaná prostredníctvom webovej stránky knižnice, na profile Facebook a Instagram. TK pripravila informačné plagáty a letáky pre všetky oddelenia s výpožičnými hodinami a usmernením pre návštevníkov knižnice. Pri vstupe do jednotlivých oddelení umiestnila nálepky s príkazovými značkami a piktogramami, usmerňujúcimi návštevníkov o zákaze vstupu bez rúška, o povinnej dezinfekcii rúk a o dodržiavaní 2 m odstupov. Zamestnanci boli internou smernicou inštruovaní o povinnosti pracovať s rúškami a v rukaviciach. V oddeleniach boli zriadené karanténne miesta na vrátené knihy, ktoré sa až po päťdňovej karanténe a následnej dezinfekcii mohli opäť požičať. Dňa 15.5.2020 vykonal Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Leviciach kontrolu dodržiavania opatrení vydaných ÚVZ SR v oddelení odbornej literatúry, oddelení literatúry pre deti a oddelení beletrie. Neboli zistené žiadne nedostatky, o čom knižnica obdržala Zápisnice zo štátneho zdravotného dozoru.

Následne knižnica začala pripravovať realizáciu podujatí pre deti v rámci projektu FPU, pripravovala nové podujatia pre dospelých čitateľov, ako aj vzdelávacie podujatia pre mládež. Nadviazala spoluprácu s matkami na MD, ku ktorým sa pridali aj otcovia, založili si pri knižnici klub a začali spoločne navštevovať knižnicu, ktorá pre nich a ich deti pripravovala zaujímavé podujatia. S knižnicou začala spolupracovať aj NO Anny Vydrovej. Z tejto spolupráce sa postupne rozvinul pre knižnicu mimoriadne zaujímavý projekt čitateľskej podpory. Nádvorie oddelenia beletrie poskytovalo nové možnosti aktivít. Bolo novovysadené stromami a kvetmi, upravené po rekonštrukcii budovy a knihovníkom poskytovalo priestor na zorganizovanie Letného knižného jarmoku a nádherného čítania z kníh pre seniorov realizovaného pod názvom „*Staré príbehy ožívajú*“. Bolo to obdobie **ekonomického oživenia knižnice**, až do jesenných mesiacov, kedy sa epidemiologická situácia na Slovensku začala mimoriadne zhoršovať. ÚKŠ prijal s účinnosťou od 15.10.2020 Opatrenia ÚVZ SR pri ohrození verejného zdravia, na základe ktorého boli **sprísnené podmienky prevádzky knižnice**. Všetky rozbehnuté aktivity a plánované podujatia knižnice boli zrušené. V čase od 26.10. do 1.11.2020 bola knižnica v súlade s vládnymi nariadeniami **zatvorená pre verejnosť**. Druhá vlna pandémie začala útočiť naplno a tak aj po otvorení knižnice museli platiť prísne opatrenia a obmedzenia počtu návštevníkov knižnice, ktorý bol obmedzený na 1 osobu na 15 m² a obmedzenie počtu účastníkov podujatia na maximálne 6 osôb. V takto obmedzenom režime realizovala knižnica podujatia pre dospelých čitateľov v rámci projektu MK SR „*Aktívni seniori*“. A v takomto núdzovom režime zabezpečovala návštevy kolektívov tried ZŠ, ktoré prejavili záujem využívať KIS. Knižnica bola zatvorená pre verejnosť aj počas vianočného lockdownu, ktorý začal platiť od 19.12.2020. Prerušovanie poskytovania služieb verejnosti a obmedzovanie prevádzky knižnice počas roka 2020, v dôsledku pandémie COVID-19, utlmilo činnosť knižnice. Táto skutočnosť sa odzrkadlila na zníženom počte čitateľov, návštevníkov, v počte výpožičiek, ako aj v poklese príjmov z vlastnej činnosti.

3 Základné činnosti knižnice

3.1 Knižničný fond

Prírastok KF	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
Plán prírastku	3 500	2 500	1 000
Prírastok KF	2 343	3 697	-1 354
Rozdiel	-1 157	1 197	

V roku 2020 TK zaznamenala prírastok KF v počte **2 343** (-1 354) kn.j. Znížený prírastok KF bol zapríčinený tým, že Fond na podporu umenia poslal schválenú dotáciu na nákup kn.j. v roku 2020 vo výške 15 000,00 € na účet knižnice až koncom decembra a tak knižnica z tejto dotácie už nemala možnosť zabezpečiť nákup KF.

Nákup KF podľa finančných zdrojov	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
Fond na podporu umenia	15 000,00 €	14 000,00 €	1 000,00 €
Dotácia NSK	5 000,00 €	5 000,00 €	0,00 €
Spolufinancovanie	0,00 €	737,50 €	- 737,50 €
Dotácia Mesto Levice	800,00 €	1 000,00 €	- 200,00 €
Vlastné zdroje	993,87 €	235,60 €	758,27 €
Nákup KF spolu	21 793,87 €	20 973,10 €	820,77 €

Na nákup KF získala knižnica v roku 2020 spolu **21 793,87 €**. V porovnaní s rokom 2019 je to o 820,77 € viac. Z dôvodu získania finančných zdrojov FPU až koncom roka nebolo možné nakúpiť KF z celého množstva finančných zdrojov. Reálne na doplnenie KF vynaložila **6 793,87 €**.

Spôsob nadobudnutia KF	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
Kúpa	783	2 538	-1 755
Dar	1 423	1 055	368
Náhrada	137	102	35
Povinný výtlačok	0	2	-2
Prírastok spolu	2 343	3 697	-1 354

Kúpou získala knižnica **738** kn.j. (-1 755) kn.j. Z toho 82 kn.j. knižnica kúpila vďaka finančnej podpore Mesta Levice, ktorá bola v roku 2020 vo výške 800,00 €. Z vlastných zdrojov kúpila knižnica 105 kn.j. a z účelovej dotácie NSK 596 kn.j. Dosiadnutá hodnota prírastku kúpou je 0,024 kn.j. (-0,054) kn.j. na obyvateľa, čo je **17,51%** (-34,01) z odporúčanej hodnoty štandardov pre verejné knižnice.

Darom získala knižnica spolu **1 423** (+368) kn.j. Okrem darov od čitateľov a autorov knižnica získala kn.j. od OZ Hlas knižnice 73 (-28) kn.j. v hodnote 1 162,28 € a z projektu Jednu knihu ročne 131 (-12) kn.j. v hodnote 1 606,62 €.

Náhradou získala knižnica **137** (+35) kn.j.

Počet **povinných výtlačkov** bol **0** (- 2) kn.j.

Priemerná cena knihy bola **8,67** (+0,41) €.

Štruktúra prírastku KF	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
Odborná literatúra pre dospelých	18,22%	16,69%	1,53%
Krásna literatúra pre dospelých	47,59%	44,31%	3,28%
Odborná literatúra pre deti	6,87%	7,92%	-1,05%
Krásna literatúra pre deti	25,69%	29,97%	-4,28%
Ostatné dokumenty	1,63%	1,11%	0,52%
Spolu	100,00%	100,00%	0,00%

Percentuálne najvyšší bol v roku 2020 prírastok krásnej literatúry pre dospelých 47,59%, najnižší prírastok zaznamenal KF odbornej literatúry pre deti.

Úbytok KF	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
Plán úbytku	4 109	2 660	1 449
Úbytok KF	6 296	2 248	4 048
Rozdiel	2 187	-412	

V roku 2020 TK vyradila **6 296 kn.j.**, čo je o 4 048 kn.j. viac ako v roku 2019. Knihy boli navrhnuté na vyradenie prevažne v marci až máji 2020 počas 1. vlny pandémie Covid-19, kedy bola knižnica pre verejnosť zatvorená a oddelenia využili túto situáciu na radikálnu očistu svojich KF. Najviac kn.j. vyradilo oddelenie literatúry pre deti pred plánovanou revíziou KF, až 4 139 kn.j. Oddelenie beletrie navrhlo na vyradenie zastarané a poškodené kn.j., spolu 1 306 kn.j. a oddelenie odbornej literatúry navrhlo na vyradenie 712 prevažne zastaraných kn.j. a 111 zastaraných kn.j. bolo vyradených počas plánovanej revízie KF regionálneho oddelenia. 19 kn.j. bolo vyradených z fondu pobočky Vinohrady, boli to prevažne knihy, ktoré chýbali po vlnajšej revízii. Hudobný kabinet vyradil 9 kn.j. Všetky navrhnuté kn.j. boli vyradené po schválení Vyradovacou komisiou TK, ktorá zasadala 2x. Vyradené knižničné jednotky boli prostredníctvom portálu INFOLIB ponúknuté iným knižniciam a tie, o ktoré nebol záujem boli presunuté na každoročný Letný knižný jarmok.

Na základe Plánu činnosti Tekovskej knižnice v Leviciach na rok 2020 sa uskutočnila riadna revízia knižničného fondu v oddelení literatúry pre deti a v regionálnom oddelení.

Stav KF	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
Plán stavu KF	105 000	104 000	1 000
Stav KF	101 656	105 609	-3 953
Rozdiel	-3 344	1 609	

Ku koncu roku 2020 bol stav KF **101 656 kn.j.** čo je o 3 344 kn.j. menej oproti plánu a o 3 953 menej ako vlani.

Pri vyhodnocovaní a porovnávaní hlavných ukazovateľov činnosti Tekovská knižnica v Leviciach vychádzala z **počtu obyvateľov mesta Levice k 31.12.2020 – 31 946** (-267) <https://egov.levice.sk/Default.aspx?NavigationState=880:0>.

V roku 2020 knižnica dosiahla počet **3,18 kn.j.** (-0,10) na **1-ho obyvateľa**.

Počet kn.j. na **1-ho používateľa stúpol na 32,16 kn.j.** (+4,29).

Obrat KF bol 1,63 (+0,12).

Pomer voľného a viazaného fondu bol **99,40% : 0,60%**.

Periodiká

Počet získaných periodík	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
Počet titulov periodík	81	80	+1
Počet kúpených titulov	56	56	0
Počet darovaných titulov	25	24	+1
Počet exemplárov periodík	87	85	+2
Počet kúpených exemplárov	62	61	+1
Počet darovaných exemplárov	25	24	+1

V roku 2020 TK odoberala **81 (+1) titulov periodík**, z toho **56** (rovnako) bolo získaných **kúpou** a **25 (+1) darom**. Celkový **počet exemplárov** bol **87 (+2)**, z tohto počtu bolo **62 (+1) kúpených** a **25 (+1) darovaných**.

spracovala: Mgr. Katarína Tomusová

3.2 Knižnično-informačné služby

TK poskytovala aj v náročnom roku 2020 **komplexné knižnično-informačné služby** používateľom a návštevníkom knižnice prostredníctvom automatizovaného knižnično-informačného systému **DAWINCI**. Dôležitou zložkou KIS je aj online katalóg knižnice, ktorý je súčasťou súborného katalógu **InfoGate** a predstavuje jednotné vyhľadávacie prostredie v bibliografických záznamoch zapojených knižníc. Používateľom ponúka ľahkú orientáciu pri vyhľadávaní titulov a zisťovaní ich dostupnosti. Používatelia TK mali tiež voľný prístup do plnotextovej databázy vydavateľstva **GALE** v rámci národnej licencie podpísanej so Slovenskou národnou knižnicou v Martine. Dodávateľom odborných plnotextových

elektronických informačných zdrojov a seriálov je spoločnosť SUWECO, spol. s r. o., ktorá počas pandémie rozšírila prístup pre používateľov k rôznym databázam.

Od výskytu ochorenia Covid-19 knižnica zaviedla preventívne a hygienické opatrenia v zmysle zákona, vyhlášok a nariadení zriaďovateľa NSK. TK poskytovala KIS podľa vývoja situácie v spoločnosti, ktorá sa počas roka niekoľkokrát menila, sprísňovala a následne uvoľňovala podmienky prístupu používateľov do knižnice. Pracovníci si vyskúšali prácu za zatvorenými dverami, prácu v obmedzenom režime, zvykli si aj na trvalé nosenie rúšok na pracovisku a zabezpečovali prísne dodržiavanie hygienických pravidiel, súvisiacich s dezinfekciou prostredia, knižničného fondu a osôb.

Po prvýkrát v histórii knižnice niektorí zamestnanci pracovali z domu tzv. „home office“. Cieľom takejto úpravy spôsobu práce bolo zamedziť šíreniu choroby na pracovisku a eliminovať počet pracovníkov v jednotlivých oddeleniach. Náplňou práce „home office“ bola príprava príspevkov, projektov, scenárov podujatí, spracúvanie interných materiálov a podkladov k rôznym správam, príprava vyhodnotení činnosti za jednotlivé oddelenia a i.

Napriek problémom a prekážkam, ktoré pred celú spoločnosť položili udalosti roku 2020, TK sa snažila poskytovať komplexné knižnično-informačné služby svojim používateľom a podľa požiadaviek a potrieb používateľov zabezpečovala aj **medziknižničné výpožičné služby**. Obmedzene, z dôvodu limitovaného počtu návštevníkov, poskytovala **internetové služby**, ktoré využilo **1 288** (-1 644) používateľov.

Výpožičný čas TK zostal nezmenený **49 hodín týždenne plus 4 hodiny pre organizované podujatia**, ale z dôvodu protipandemických opatrení TK zaviedla povinnú **hygienickú prestávku** od 11.00-12.00 hod. na vykonanie dezinfekcie dotykových plôch a vyvetranie priestorov knižnice.

3.3 Používatelia

Používatelia KIS	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
Plán registrovaných používateľov	3 700	3 600	100
Počet používateľov	3 161	3 790	-629
Z toho plán používateľov do 15 r.	1 700	1 600	100
Z toho používateľov do 15 r.	1 360	1 796	-436

Pri vyhodnocovaní a porovnávaní hlavných ukazovateľov činnosti TK vychádzala z **počtu obyvateľov mesta Levice k 31.12.2020 – 31 946** (<https://egov.levica.sk/Default.aspx?NavigationState=880:0>), čo je o 267 obyvateľov menej (počet obyvateľov k 31.12.2019 – 32 213). Počas r. 2020 TK zaregistrovala **3 161** používateľov, čo je oproti plánu o 539 menej. V porovnaní s výsledkom dosiahnutým v r. 2019 o 629 menej. Pokleslo aj percento registrovaných používateľov TK z počtu obyvateľov mesta Levice na **9,89 %** (-1,88).

Základné ukazovatele činnosti negatívne ovplyvnili dlhodobé zatvorenia knižnice pre verejnosť a obmedzovanie režimu poskytovania knižnično-informačných služieb. Prírodný pokles návštevníkov knižnice, z dôvodu už niekoľkokrát spomenutých opatrení, zároveň spôsobil výrazne nižší počet registrovaných používateľov, ktorých plán knižnica nedosiahla.

Zatvorenie škôl a prechod na dištančnú formu vyučovania v oboch školských rokoch ovplyvnil počet **detských používateľov**, ktorých knižnica zaregistrovala **1 360**. Dosiahnutý výsledok bol oproti plánu o **340 detí nižší** a v porovnaní s výsledkom v r. 2019 až o 436 nižší. Protipandemické opatrenia zasiahli aj do priebehu 28. aj 29. ročníka projektu čítania detí v Leviciach *Čítam, Čítaš, Čítame*. Uvedený projekt je čitateľskou súťažou triednych kolektívov z levických základných škôl a patrí k ťažiskovým činnostiam knižnice. TK vďaka súťaži získava takmer všetky deti mladšieho školského veku za svojich čitateľov. Ani po uvoľňovaní opatrení väčšina škôl z dôvodu prevencie nepovoľovala triednym kolektívom opúšťať priestory škôl a navštevovať knižnicu. Obdobná situácia bola aj s deťmi z materských škôl a TK tak prišla o stovky malých čitateľov.

Z celkového počtu čitateľov tvorili deti **43,02 %** (-4,37%).

Dlhoročnú prácu TK s deťmi a mládežou si všimla **Nezisková organizácia Anny Vydrovej**, s ktorou TK spolupracuje pri organizovaní rôznych kultúrnych podujatí a súťaží. NO finančne podporila registráciu detí a študentov stredných škôl v sume 900,00 €, čím podnietila deti a mládež k návštevám knižnice a získaniu vzťahu ku knihám a čítaniu.

Používateľmi knižnično-informačných služieb TK sú aj občania so špeciálnymi potrebami – so zrakovým, telesným a mentálnym postihnutím a tiež seniori. V rámci komplexného poskytovania KIS knižnica zabezpečovala donáškovú službu imobilným používateľom na požiadanie a poskytovala súbory kníh do zariadení pre seniorov.

K dlhoročným čitateľom a návštevníkom knižnice patria aj klienti **ZSS Fénix a ZSS Jeseň života v Leviciach a ZSS v Bardoňove**. Členovia **ZO SZTP a denných centier pre seniorov** sú aktívnymi čitateľmi knižnice a dlhoročnými návštevníkmi knižničných podujatí. Deti zo **Spojenej školy internátnej (základnej a materskej školy)**, ktoré počas iných rokov pravidelne kolektívne navštevovali knižnicu, v tomto mimoriadnom roku knižnicu nenavštívili.

Znevýhodnenou používateľskou skupinou TK sú **zrakovo a inak zdravotne postihnutí používatelia**. Knižnica registrovala **16** (-1) takto znevýhodnených používateľov. Prostredníctvom Slovenskej knižnice pre nevidiacich v Levoči im zabezpečuje požičiavanie zvukových kníh. Slabozrakí a nevidiaci používatelia majú k dispozícii počítač so špeciálnymi programami JAWS a MAGIC. Môžu využívať internet a tiež si individuálne sťahovať zvukové knihy v MP3 formáte a využívať PLEXTALK na čítanie CD-ROM-ov.

3.3.1 Návštevníci

Návštevníci	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
Plán návštevníkov	55 000	55 000	0
Počet prítomných návštevníkov	28 173	34 766	-7 376
Počet virtuálnych návštevníkov	22 393	20 886	1 507
Počet návštevníkov spolu	50 566	55 652	-5 086

TK v r. 2020 navštívilo **50 566 návštevníkov**. Počet návštevníkov bol oproti plánu o 4 434 nižší a v porovnaní s rokom 2019 klesla návštevnosť o 5 086. Pokles návštevnosti knižnice spôsobilo jej opakované dlhodobé zatvorenie, obmedzenie KIS len na poskytovanie základných výpožičných služieb a nízky počet registrovaných používateľov. Uvedené

skutočnosti spôsobili zníženie počtu **fyzických návštevníkov** na **28 173**, čo je o 6 593 menej ako v r. 2019. Obmedzením fyzického kontaktu a zmenou komunikácie medzi knižnicou a čitateľmi došlo k nárastu **virtuálnych návštevníkov** na **22 393**, čo je o 1 507 návštevníkov viac ako vlani. Najvyšší počet virtuálnych návštev TK zaznamenala v mesiaci máj, kedy sa postupne otvárali jednotlivé oddelenia knižnice a sprístupňovali služby a tiež v novembri, kedy sa používatelia dožadovali služieb knižnice kvôli potrebe odbornej literatúry v novom akademickom a školskom roku a overovali si rozsah výpožičného času a dostupnosť literatúry. **Aspoň raz navštívilo knižnicu 4 248 (-656) návštevníkov.**

3.4 Výpožičky

Výpožičky	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
Plán absenčných výpožičiek	145 000	137 000	8 000
Absenčné výpožičky	142 867	145 612	-2 745
Plán prezenčných výpožičiek	35 000	33 000	2 000
Prezenčné výpožičky	22 576	37 722	-15 146
Plán počtu výpožičiek	180 000	170 000	10 000
Počet výpožičiek spolu	165 443	183 334	-17 891

Obmedzenie pohybu osôb, rôzne protipandemické opatrenia, zavedenie lockdownu na území celého štátu a zatvorenie kultúrnych inštitúcií vrátane knižníc malo dopad na hlavný ukazovateľ činnosti knižnice - počet výpožičiek. TK dosiahla v hodnotenom období **165 443 výpožičiek** (-17 891), čo je oproti plánu o 14 557 výpožičiek menej. Z celkového počtu výpožičiek bolo **142 867 absenčných** (-2 745) a **22 576 prezenčných** (-15 146). V porovnaní s plánom knižnica zaznamenala pokles počtu absenčných výpožičiek o 2 133 a prezenčných výpožičiek o 12 424.

Napriek všetkým negatívnym ukazovateľom sa zvýšil **počet výpožičiek na jedného používateľa** na **52,34** (+5,01). **Počet výpožičiek na jedného obyvateľa** mesta klesol na **5,18** (-0,51).

Opakované zatvorenie knižnice počas roka ovplyvnilo výsledky všetkých oddelení. Práve v tomto mimoriadnom „pandemickom“ roku sme mohli pozorovať ako úzko spolu súvisia školy a knižnice. Aj keď sa študenti stredných a vysokých škôl vzdelávali len dištančne, potrebovali okrem základných študijných materiálov aj odbornú literatúru. Práve v období skúšok, odovzdávania bakalárskych či diplomových prác a na jeseň, v období nového akademického roka, boli knižnice zatvorené. V TK to najviac ovplyvnilo výsledky oddelenia odbornej literatúry, v ktorom došlo k najväčšiemu prepadu počtu výpožičiek. Oddelenie beletrie sa počas pandémie dostalo do úplne inej pozície. Čitatelia beletristickej literatúry tým, že boli zatvorení doma, mali veľkú potrebu čítania kníh. Najmä seniori a stredná generácia našich čitateľov si požičiavala desiatky kníh „do zásoby“, aby si vyplnili svoj voľný čas a najmä relaxovali v tejto neľahkej dobe. Oddeleniu literatúry pre deti pomohlo pri nadobúdaní absenčných výpožičiek to, že deti, síce v menšom počte tried, navštevovali knižnicu organizovane v rámci súťaže *Čítam, Čítaš, Čítame* a zodpovední pedagógovia požiadali o hromadné prolongácie vypožičaných dokumentov.

Vo všetkých oddeleniach, aj vďaka telefonickým či elektronickým žiadostiam o prolongácie zo stany čitateľov, knižnica nezaznamenala v počte absenčných výpožičiek výrazný prepad.

Naopak, nedostupnosť študovní a čitární v oddeleniach poskytujúcich KIS sa veľmi negatívne prejavila na nízkych výsledkoch prezenčných výpožičiek.

Pobočka knižnice Vinohrady, ktorá sídli v budove školy, bola z dôvodu opatrení, ktoré platili pre oblasť školstva dlhodobejšie zatvorená, čo ovplyvnilo všetky ukazovatele činnosti pobočky.

Zloženie výpožičiek	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
Odborná literatúra pre dospelých	23,70%	27,23%	-3,53%
Krásna literatúra pre dospelých	36,60%	30,00%	6,60%
Odborná literatúra pre deti	6,03%	6,77%	-0,74%
Krásna literatúra pre deti	24,31%	23,19%	1,12%
Periodiká	9,36%	12,81%	-3,45%
Výpožičky spolu	100,00%	100,00%	0,00%
Z toho špeciálne dokumenty	0,16%	0,38%	-0,22%

Dosiahnuté číselné ukazovatele výpožičiek potvrdzuje aj ich percentuálne vyjadrenie. O 3,53% klesol podiel odbornej literatúry pre dospelých. Výrazný bol nárast krásnej literatúry pre dospelých o 6,60%, o ktorú bol mimoriadny záujem. Mierne o 0,74% klesol podiel odbornej literatúry pre deti a stúpol podiel krásnej literatúry pre deti o 1,12%. Klesol podiel vypožičaných periodík o 3,45%, z dôvodu zatvorených študovní. Tiež klesol podiel špeciálnych dokumentov o 0,22%, zapríčinený nižšou mobilitou zrakovo postihnutých používateľov.

Upomienky	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
I. upomienka	37	171	-134
II. upomienka	2	33	-31
III. upomienka	0	13	-13
Riaditeľská upomienka	124	96	28
Písomné upomienky spolu	163	313	-150
SMS upomienky	2 851	2 932	-81
Počet upomienok spolu	3 014	3 245	-231

Čitateľská disciplína našich používateľov sa v r. 2020 zlepšila. Knižnica zabezpečila pozastavenie procesu upomínania počas všetkých období zatvorenia a tiež niekoľko dní po sprístupnení knižnice, aby mali čitatelia dostatok času na vrátenie svojich výpožičiek bez upomienok. TK v r. 2020 poslala poštou **163 písomných upomienok** (-150) a **2 851 SMS upomienok** (-81). Stúpol len počet riaditeľských upomienok detí, ktoré zabudli vrátiť knihy po skončení školského roku.

MVS	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
Počet MVS žiadaniek	661	1 031	-370
Počet vybavených MVS žiadaniek	657	1 025	-368
Úspešnosť vybavenia	99,39%	99,42%	-0,03%
MMVS	0	0	0
MVS iným knižniciam	561	325	236

V rámci komplexných knižnično-informačných služieb TK poskytovala podľa požiadaviek používateľov a podmienok v iných knižniciach aj **medziknižničné výpožičné služby**. Počas r. 2020 TK zaznamenala **661** (-370) žiadaniek o MVS. Z celkového počtu žiadaniek bolo kladne vybavených **657** (-368), čo predstavuje **99,39%** (-0,03 %) úspešnosť vybavenia. Vďaka súborným katalógom *Slovenská knižnica*, *Infogate* a *Ulib* bolo vyhľadávanie rýchle a elektronické objednávanie efektívne a úspešné. TK zo svojho knižničného fondu poskytla **561** (+236) MVS iným knižniciam na Slovensku, ale najväčší záujem mali knižnice v našom regióne.

V rámci **špeciálnych služieb** pre slabozrakých a inak zdravotne postihnutých používateľov knižnica sprostredkovala vypožičanie **313** (-55) zvukových kníh zo súborov, ktoré pravidelne v štvrt'ročných intervaloch vymieňa Slovenská knižnica pre nevidiacich v Levoči. Počet vypožičaných zvukových kníh klesol z dôvodu, že práve zdravotne postihnutí občania boli počas pandémie ohrozenou skupinou a obávali sa opúšťať svoje domovy.

Spracovala: Eva Bajanová

3.5 Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia

Podujatia	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
Plán podujatí	500	500	0
Počet podujatí	226	430	-204
Z toho pre deti	176	386	-210
pre mládež	14	17	-3
pre dospelých	36	27	9
Počet účastníkov podujatí	4 215	9 445	-5 230

Tekovská knižnica sa aj napriek prekážkam, ktoré priniesol rok 2020 snažila plniť ťažiskové úlohy vychádzajúce z Plánu činnosti na rok 2020. Chcela úspešne ukončiť projekt čítania detí v Leviciach 28. ročník súťaže **Čítam, Čítaš, Čítame** a vyhlásiť jej ďalší 29. ročník. Ťažiskovými úlohami bolo pokračovanie v knižnično-informačnom vzdelávaní detí a mládeže, v realizácii podujatí zameraných na bezpečné používanie internetu a sociálnych sietí, pripravovať podujatia pre deti z materských a základných škôl, podujatia pre seniorov a čitateľov so špeciálnymi potrebami, realizovať tréningy pamäti a vytvárať prostredie na stretávanie sa rôznych komunitných skupín v prostredí knižnice. Ciele, ktoré si pracovníci knižnice stanovili bolo možné z dôvodu pandémie koronavírusu Covid-19, ktorá vypukla vo svete a neobišla ani Slovensko, splniť len čiastočne. Opakované zatvorenia knižnice,

obmedzenia v počtoch účastníkov na podujatiach a opatrenia, ktoré bolo potrebné zabezpečiť pri realizácii podujatí, preverili schopnosti a kreativitu odborných pracovníkov knižnice.

Z plánovaných 500 podujatí bolo možné zrealizovať len **226** (-204) **podujatí**, z ktorých **176** bolo určených **deťom, 14 mládeži a 36 dospelým používateľom** (Príloha č. 1). Spolu sa všetkých podujatí zúčastnilo **4 215** (-5 230) účastníkov všetkých vekových kategórií.

V prvých dvoch mesiacoch r. 2020 TK uskutočňovala knižničné podujatia bez akýchkoľvek obmedzení. 28. ročník súťaže **Čítam, Čítaš, Čítame** pokračoval realizáciou osvedčených literárnych hodín o živote a tvorbe slovenských a svetových spisovateľov pre deti a kvízmi **Ako poznám knihy a knižnicu**. Do súťaže bolo zapojených **45 triednych kolektívov zo siedmich ZŠ s počtom detí 885**. Opatrenia, ktoré boli celospoločensky prijaté pre oblasť kultúry a školstva zabránili triedam splniť všetky podmienky súťaže a nemohla byť regulárne ukončená. Knižnica predpokladala, že po zlepšujúcej sa situácii počas leta ju bude možné ukončiť začiatkom nového školského roka 2020/21, absolvovaním kvízov **Čo som čítal v knižnici** a zároveň vyhlásiť aj ďalší ročník obľúbenej čitateľskej súťaže pre deti

S nádejou, že všetko sa na dobré obráti a pandémie Slovensko nepostihne sa v týždni od 2. do 8. marca 2020 uskutočnil **XXI. ročník** celoslovenského podujatia **Týždeň slovenských knižníc**. Knižnice na celom Slovensku stihli ešte pred pandemiou pripraviť pre svojich návštevníkov a sympatizantov mimoriadne podujatia a stretnutie so zaujímavými osobnosťami. Tekovská knižnica sa tradične zapojila do podujatia, ktorého základným cieľom je pozitívne zviditeľňovanie knižníc ako kultúrnych a vzdelávacích inštitúcií. Knižnice na Slovensku počas TSK nadväzujú na svoje historicky overené miesto, ktorým sa prezentujú pred verejnosťou ako moderné inštitúcie, ponúkajúce svoje služby a podujatia v duchu motta „**Knižnice pre všetkých**“.

Presne v tomto duchu pripravila aj TK podujatia pre všetky vekové a spoločenské kategórie používateľov. Slávnostné otvorenie pre „tety“ knihovníčky pripravili malí čitatelia, deti z divadelno-tanečnej skupiny Theatro Hora zo Spojenej školy internátnej a Tancujúce žabky z Materskej školy na Dopravnej ulici v Leviciach. Potom pracovníci knižnice, na čele s **novovymenovanou riaditeľkou PhDr. Vlastou Kollárovou**, privítali vo vynovených priestoroch oddelenia beletrie čitateľov a priateľov knižnice. Pozvanie prijali aj poslanci mesta Levice a VÚC Martin Bátorvský, Ervín Szalma, a Miloš Zaujec. Predmetom rozhovorov bola nielen zdĺhavá rekonštrukcia budovy beletrie, ale tiež spoločne hľadali nové cesty k spolupráci a vytváraniu priestorových podmienok v knižnici, vhodných na trávenie voľného času čitateľov.

Audiovizuálne podujatie **Mytológia v hudbe, hudba v mytológii** pokračovalo pred tradičnou diváckou kulisou svojou siedmou časťou s podnázvom **Mytológia Austrálie**.

Počas TSK dala knižnica príležitosť aj regionálnym autorom. Svojou prvotinou pod názvom **And so I dare (A tak sa odvážim)** sa predstavila čitateľom naša rodáčka **Denisa Vojtényi**. Vizualnú časť prezentácie a knihy vytvoril taliansky fotograf **Stefano Togna**. Prijemným hudobným zážitkom stretnutia bolo vystúpenie dua Bookie Baker, ktoré sprevádzalo prezentáciu mladej autorky.

Bývalá regionálna žurnalistka **Katarína Kopcsányi** patrí k autorkám, ktoré tvoria na základe skutočných príbehov. Mladí ľudia, ktorí sa zúčastnili na podujatí prejavili záujem o autorkine spisovateľské začiatky, hľadanie námetov ku knihám a vypočuli si úryvky z jej najnovšieho románu **Opäť mamou**.

Úplne iného charakteru bolo stretnutie s **Marcom E. Pochom**, autorom hororovej literatúry a jeho priateľom, ilustrátorom, grafikom a autorom komixov **Martinom Cuco Luciakom**. Nekonvenční umelci oslovili rovnako ladenú skupinu študentov zo Školy umeleckého priemyslu v Leviciach.

Deti z levických základných škôl sa stretli so slovenskou spisovateľkou a poetkou, bývalou knihovníčkou **Zdenkou Lacikovou**. Svoju spisovateľskú kariéru začala písaním veršovaných povestí, ale väčšiu časť jej tvorby tvoria básne pre deti, ktoré si aj sama ilustruje.

Pobočka TK, pôsobiaca na základnej škole na Vinohradoch sa aktívne zapojila do TSK. Tento mimoriadny týždeň tradične spája s **Týždňom hlasného čítania**, ktorý je zameraný na podporu rozvoja čitateľských zručností žiakov mladšieho školského veku. V ďalšom podujatí pobočky predstavil príbehy hlavného hrdinu knihy *Zvedajko*, autor **Kvetoslav Krnáč** alias „Dedko Kvetko“, ako jedna z postáv Zvedajkových príbehov.

Týždeň plný zaujímavých podujatí bol ukončený stretnutím s terapeutkou alternatívnej medicíny **Lidkou Báškovou**, ktorá hovorila o svojej ceste za tajomstvami a filozofickými základmi čínskej medicíny.

Týždeň slovenských knižníc bol posledným podujatím, ktoré TK mohla uskutočniť pre verejnosť bez akýchkoľvek obmedzení a opatrení. Ako už bolo niekoľkokrát spomenuté, knižnica následne zatvorila svoje oddelenia na dobu deväť týždňov. Počas tohto obdobia boli všetky plánované podujatia zrušené. Nebolo možné uskutočniť ani medzinárodné projekty, do ktorých sa TK každoročne zapája, takými boli *Týždeň mozgu*, *Noc s Andersenom* a tiež celoslovenský projekt *Celé Slovensko číta deťom*.

Obdobia, kedy mohla knižnica pracovať bez obmedzení resp. s dodržiavaním opatrení pri realizácii podujatí, využila, a pre deti pripravila literárne hodiny na témy **Autorská rozprávka**, **Bájkky vo svete, svet v bajkách**, **Carlo Collodi**, **Čo je rozprávka**, **Daroval deťom dar najvzácnejší**, **Rozprávky bratov Grimmovcov**, **Pavol Dobšinský - zberateľ slovenských ľudových rozprávok** a literárne hodiny o tvorbe obľúbených slovenských autorov **Gabriela Futtová**, **Daniel Hevier**, **Krista Bendová**, **Jaroslava Blažková**, **Jozef Moravčík**, **Eubomír Feldek**, **Ondrej Nagaj**, **Ján Uličiansky** a iných.

Najmenším čitateľom, deťom z materských škôl, boli určené dramatizácie rozprávkových príbehov **O Gul'kovi Bombuľkovi**, **O Pampúšikovi**, **O Pichuľkovi: Ako učil krčka plánky zbierať**.

Stredoškolská mládež absolvovala počas obdobia kedy školy vyučovali prezenčne, vzdelávacie *knižnično-bibliografické lekcie* a podujatia zamerané na prevenciu šikanovania vo svete internetu a sociálnych sietí pod názvom *kyberšikana.sk*.

Rozkotú'ané klbká spojili skupinku žien, ktoré majú rady ručné práce. Pod vedením knihovníčky Lilian Berkesi sa od začiatku roka pravidelne stretávali v knižnici a vymieňali si nielen vzory a skúsenosti s ručnými prácami, ale najmä budovali sociálne kontakty. Ich činnosť neprerušil ani koronavírus. Počas obmedzení boli v kontakte na sociálnych sieťach a po ich ukončení sa skupina opäť začala stretávať.

Toastmasters bola skupinka, ktorej TK poskytla priestor na dve stretnutia, na ktorých si jej členovia rozvíjali svoje komunikačné a osobnostné schopnosti.

Ďalšou komunitnou skupinkou, ktorá prejavila záujem stretávať sa v knižnici boli mamičky, ale aj oteckovia na materskej dovolenke. Ich klub dostal pomenovanie **KNIHOKÚT** a členov spája záujem o knihy a literatúru, ktorý chcú pestovať aj vo svojich potomkoch. Zatiaľ

sa mohli zísť len na dvoch stretnutiach, v herni sa nielen pohrali so svojimi deťmi, ale pracovníčky im pripravili aj krátke divadielka. Veríme, že po zlepšení situácie sa budú opäť stretávať, vymieňať si skúsenosti s výchovou detí, hrať sa a čítať knihy, k čomu im knižnica ochotne ponúkne zázemie.

Výbornou príležitosťou na prezentáciu umeleckých schopností a zručností v priestoroch knižnice boli výstavy regionálnych amatérskych umelcov. Pod názvom **Umenie medzi knihami** vzišiel nápad oddelenia odbornej literatúry na realizáciu výstav výtvarných prác študenta **Tima Pavúka**, fotografií **Andrey Bielikovej** a ručných prác **Jolany Kajtárovej**.

Pre seniorov knižnica dlhodobo pripravuje relaxačné stretnutia s knihou pod názvom **Relax v knižnici**. Zvlášť mimoriadnym „relaxom“ bolo stretnutie pri príležitosti otvorenia **Letného knižného jarmoku** pod názvom **Staré príbehy ožívajú**. Seniori zo ZSS Jeseň života pookriali pri hlasnom čítaní historických príbehov a povestí a strávili na nádvorí oddelenia beletrie príjemné popoludnie.

Medzi seniormi a klientami ZSS boli naďalej obľúbené **tréningy pamäti** a veľký záujem prejavovali aj o hudobné podujatia. K 110. výročiu narodenia Gustáva Offermana knižnica pripravila hudobný medailón o levickom rodákovi, hudobníkovi a kapelníkovi pod názvom **Gustáv Offermann, priekopník modernej tanečnej hudby**. Jeho orchester celé roky reprezentoval Slovensko a našu populárnu hudbu v zahraničí. Pre TK bolo čťou, že sa podujatia zúčastnila aj dcéra a rodina Gustáva Offermana, ktorá spolupracovala pri príprave podujatia a poskytla knižnici fotografie z rodinného archívu. S úspechom sa stretlo aj ďalšie hudobné podujatie **Pavol Hammel žijúca legenda slovenskej populárnej hudby**. Pripravené a naplánované podujatie **Medailón k 85. výročiu narodenia Luciana Pavarottiho** sa nemohlo uskutočniť ani v náhradnom termíne a presúva sa na ďalší rok.

Po uvoľnení opatrení a následnom otvorení materských škôl a dolného stupňa základných škôl, začali knižnicu navštevovať triedne kolektívy prostredníctvom hromadných návštev. V rámci projektu FPU **In a Retro deťom** sa podarilo zrealizovať podujatie **Zábavné hry s Dúhou** – detské tvorivé hry s textami a žánrami umeleckej literatúry. Na jeseň projekt pokračoval a za účasti obmedzeného počtu účastníkov sa podarilo uskutočniť detské tvorivé dielne **Moji zeleninkoví kamaráti** a **Učíme sa tradičným remeslám**. Obidve sa uskutočnili pod vedením odborných lektorov a deti mali príležitosť dozvedieť sa hravou formou informácie o zdravej výžive a získať zručnosť pri tvorbe pletených košíkov. Žiaľ, ďalšie zaujímavé aktivity tohto projektu sa knižnici nepodarilo uskutočniť.

Na druhý projekt **Aktívni seniori** získala knižnica finančný príspevok z MK SR. Jeho cieľom bolo spestrenie ponuky kultúrnych podujatí pre seniorov v závere roka. Knižnica však nemohla osloviť väčšie množstvo seniorov, kvôli epidemickým opatreniam a obmedzeniam. V rámci projektu TK realizovala 6 rôznych typov podujatí: dve tvorivé dielne **Jesenné premeny a Vianoce sa blížia** a tri prezentácie historika, fotografa, cestovateľa a sprievodcu historickými pamiatkami **Mgr. Petra Plevu**. Pod spoločným názvom **Od západu na východ – Pompeje, Atény a Po stopách antického Grécka** previedol účastníkov podujatí týmito historickými miestami. Súčasťou projektu boli dve stretnutia so súčasnými spisovateľkami **Martou Fartelovou**, ktoré sa s úspechom uskutočnilo a **Ivanou Havranovou**, ktorá sa však kvôli chorobe nemohla zúčastniť autorského stretnutia.

3.5.1 Kultúrno-vzdelávacie aktivity v on-line priestore

Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia je možné realizovať len pri otvorených dverách knižnice, alebo tie, ktorých charakter to umožňuje, presunúť do virtuálneho sveta. Kreatívni pracovníci knižnice veľmi pohotovo zareagovali na vzniknutú situáciu a niektoré aktivity a podujatia presunuli do sveta internetu **na webovú stránku, Facebook, Instagram a YouTube.**

Prvým príspevkom bola video-dramatizácia rozprávky **O Pampúšikovi**. Nahrávka mala veľmi dobrý ohlas u malých „sledovateľov“. A tak sa stredy stali nahrávacími dňami s pracovným názvom **Rozprávkové stredy**. Pracovníci natočili ešte ďalších sedem dramatizácií: **O Guľkovi Bombuľkovi, Ježko Jožko a krtko Rudko, Koza odratá a jež, Budkáčik a Dubkáčik, Domček domček, kto v tebe býva, Ako Pichuľko učil krtka plánky zbierať, O kocúrikovi a kohútikovi.** **Rozprávkové stredy** plnili nielen zábavný, ale aj vzdelávací účel. „Divadielka“ mali výborný ohlas, deti zaujali a každý týždeň čakali s napätím na ďalšiu rozprávku. Pracovníkov knižnice potešilo najmä to, že pedagógovia z materských škôl odporúčali rodičom s deťmi, sledovať naše zdramatizované rozprávky, ako dopĺňujúcu vzdelávaciu aktivitu, ktorú si mohli spoločne pozrieť v domácom prostredí.

Pracovníci knižnice pripravili počas obdobia obmedzeného režimu desiatky online vedomostných a literárnych **kvízov, rébusov, hádaniek, tajničiek a doplňovačiek** pre deti aj dospelých. Pripravili **príspevky k výročiam** významných slovenských a svetových osobností z rôznych oblastí spoločenského, literárneho, hudobného i vedeckého života. V **statusoch a príspevkoch** knižnica reagovala a upriamovala pozornosť na významné dni, historické udalosti a závažné celospoločenské témy a problémy.

Regionálne bola zameraná rubrika pod názvom **Tekov a Hont krajina povestí**, v ktorej bol čitateľom ponúkaný výber povestí spod Slovenskej brány a kvíz **Poznám svoj región?** Veľký záujem bol o príspevky k výročiam a spomienkam na regionálne osobnosti z umeleckého života: **Klára Patakiová, Pavol Šimai, František Zborovjan, Magda Paveleková, Margita Grébnerová, Jozef Bob, František Držík** a i.

S veľkým ohlasom sa stretli autorské online čítania pod názvom „**Čítame z domu**“. Prvé bolo odvysielané priamo z centra EÚ z Bruselu. Upravenú rozprávku a Snehulienke a koronavíruse vyrozprávala rodina **Jaromíra Nováka**, rumunského Slováka, žijúceho v Bruseli. Čítania pokračovali ukážkami z diel regionálnych autorov **Kataríny Kopcsányi, Antona Pižurného a Kvetoslava Krnáča.**

TK sa každoročne zapája do celoslovenského environmentálno-vzdelávacieho podujatia **Les ukrytý v knihe**. Prostredníctvom kníh chce najmä deťom a mladej generácii poukázať na význam lesa a lesníctva pre spoločnosť, na ochranu životného prostredia, na formovanie kladných postojov k prírode a súčasne na potrebu samotného čítania. **Jubilejný 10. ročník** podujatia TK zrealizovala improvizovane, v spolupráci s dlhoročným spolupracovníkom, lesným pedagógom **Petrom Grófom**, ktorý deťom prečítal rozprávku prírodovedca a spisovateľa Miroslava Sanigu z knihy **Rozprávky spod Čierneho kameňa**.

Vďaka uvedeným online podujatiam knižnica zaznamenala mimoriadnu sledovanosť svojej web stránky, nárast priateľov, sledovateľov, zdieľaní a stovky „like-ov“ na FB a Instagrame. TK za rok 2020 zverejnila **275 príspevkov** na sociálnych sieťach **Facebook** a **Instagram** a zverejnila **13 nahrávok** na **YouTube**. Okrem toho pracovníci knižnice napísali

desiatky krátkych informačno-propagačných príspevkov a statusov, ktorými informovali o novinkách, zaujímavých tituloch kníh či udalostiach týkajúcich sa života knižnice.

Propagácia knižnice	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
Hromadné návštevy	97	378	-281
Počet návštevníkov	1 971	7 403	-5 432
Výstavy	106	154	-48
Nástenky	34	30	4
Knižničné plagáty	184	86	98
Rozhlasové relácie	0	1	-1
Televízne vysielanie	5	5	0
Články v tlači	4	11	-7
YouTube	13	0	13
Sociálne siete - príspevky	275	0	275

V roku 2020 navštívilo knižnicu prostredníctvom **97 (-281) hromadných návštev 1 971 (-5 432) návštevníkov**. TK pripravila **106 (-48) výstav** k výročiam významných osobností a udalostí, **34 (+4) násteniek** a **184 (+98) knižničných plagátov**, ktoré boli obsahovo zamerané nielen na propagáciu činnosti knižnice, ale aj **na zverejňovanie nariadení, opatrení a postupov súvisiacich s preventívnymi opatreniami v Slovenskej republike**. Levická televízia zaradila do svojho programu **5** (rovnako) **televíznych príspevkov** z TK a v regionálnych tlačených médiách vyšli **4 (-7) články** o činnosti knižnice.

Rok 2020 postavil pred pracovníkov TK veľké prekážky a výzvy zároveň. Po počiatočnom prirodzenom šoku a strachu, ktoré ovládli každého z nás, nastúpili obavy o zdravie a neistota z vývoja pandemickej situácie. Jediným východiskom ako toto všetko prekonať, bolo neprestať pracovať, preukázať svoju tvorivosť a nápady nielen v reálnom, ale aj vo virtuálnom prostredí. Odborní pracovníci TK dokázali svoje schopnosti a dlhoročné skúsenosti z príprav a realizácií knižničných podujatí premeniť do novej podoby, oslovujúcej čitateľskú verejnosť vo svete sociálnych sietí a internetu. Túto skúsenosť budeme môcť využiť aj v budúcnosti pri ďalšej činnosti knižnice.

Spracovala: Eva Bajanová

4 Bibliograficko-informačná činnosť **Uchovávanie, spracovávanie a sprístupňovanie regionálnych dokumentov**

4.1 Bibliograficko-informačné služby

V roku 2020 bola databáza regionálnych dokumentov v KIS DAWINCI doplnená o **186 (+88) knižničných jednotiek**. V letných mesiacoch sa uskutočnila revízia knižničného fondu regionálneho oddelenia. Na základe zistených skutočností bolo z databázy fondu vyradených **111 knižničných jednotiek**. Jednalo sa o chýbajúce, poškodené, znehodnotené dokumenty, alebo dokumenty, spracované vo fonde aj triplicitne. Na základe zoznamu nezrevidovaných dokumentov sa chýbajúce knižničné jednotky budú ešte dohľadávať

v priebehu 1. polroka 2021. Posledná revízia knižničného fondu prebehla v roku 1994, pred sťahovaním sa do súčasných priestorov. Databáza knižničných jednotiek regionálneho oddelenia obsahuje **3 157** záznamov. V programe KIS DAWINCI bolo spracovaných **572 (+103)** záznamov regionálnych článkov. Vďaka stúpajúcej úrovni regionálnych periodík, hlavne obecných, bol s porovnateľným obdobím zaznamenaný výrazný nárast spracovaných článkov. Články boli excerpované z **22 periodík**, z toho bolo **18 titulov s regionálnym zameraním**. Celá databáza regionálnych článkov obsahuje **23 233** bibliografických záznamov. Naďalej sa priebežne budujú tematické kartotéky najčastejšie sa vyskytujúcich požiadaviek s regionálnym zameraním ako napr. ľudové zvyky, cestovný ruch, dejiny školstva, holokaust, životné prostredie, kultúrne pamiatky, história mesta a v sledovanom období hlavne šport, konkrétne futbal a história Slovenského červeného kríža v Leviciach. Tento fakt sa odzrkadlil hlavne v náraste prezenčných výpožičiek denníkov a časopisov regionálneho oddelenia. V hodnotenom období bolo vypracovaných **54 (-24)** rešerší s počtom záznamov **2 538 (-547)**. Výsledky v tejto oblasti sú každoročne podmienené reálnymi potrebami a požiadavkami čitateľov. V čase zatvorenia knižnice pre verejnosť informovala TK svojich čitateľov o možnosti poskytovania rešeršných služieb elektronickou formou. O túto službu nebol prejavovaný mimoriadny záujem zo strany používateľov.

Na základe potrieb a požiadaviek používateľov boli v roku 2020 poskytnuté **bibliograficko-informačné služby: faktografické a bibliografické informácie 10 219 (-4 731), rešerše (elektronické) 54 (-24) s počtom záznamov 2 538 (-547), inštrukcie a konzultácie 2 054 (-986), elektronické a digitálno-referenčné služby 1 664 (+752).**

Bibliograficko-informačné služby	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
bibliografické a faktografické informácie	10 219	14 950	-4 731
rešerše (elektronické)	54	78	-24
inštrukcie a konzultácie	2 054	3 006	-986
elektronické a digitálno-referenčné služby	1 664	912	+752

Bibliograficko-informačné služby poskytuje knižnica vo všetkých oddeleniach, predovšetkým však v študovni regionálneho oddelenia, kde sú poskytované prezenčné výpožičky. V hodnotenom období bolo v študovni evidovaných **136 (-120)** návštevníkov, ktorí prejavili záujem o rôzne literárne pramene **5 431 (-2 115)**, z toho knihy **243 (-242)**, výstrižky **544 (-598)** a periodiká **4 622 (-1 297)**.

4.2 Edičná činnosť a publikačná činnosť

Edičná činnosť knižnice bola v roku 2020 zameraná na zhromažďovanie, štúdium a prípravu materiálov na vydanie. V závere roka bola vydaná textovo-bibliografická publikácia *Zem hrđinov*. Publikácia je zameraná na najstaršie dejiny levického regiónu s osobitným dôrazom na kultúry čakanskú a maďarovskú, pomenovaných podľa archeologických nálezísk nachádzajúcich sa na území Levického okresu.

V štádiu prípravy na vydanie je textovo-obrazový materiál *Tajomný miestopis Tekova a Hontu*. Táto zaujímavá, na región Levíc zameraná publikácia približuje ľudové povesti, záhadné miesta a nevšedné udalosti.

Slovník osobností levického regiónu patrí k najobsažnejším informačným materiálom o významných osobnostiach nášho regiónu, ktorým disponuje knižnica. Na základe záujmu verejnosti o prvé vydanie (2001) tejto publikácie sa knižnica sústreďuje na prípravu a vydanie druhého doplneného a prepracovaného vydania.

Súčasťou projektu realizovaného z dotačného systému MK SR *Aktívni seniori* bolo vydanie bibliografických profilov autoriek realizovaných besied. Andrea Góczeová vydala bibliografické profily súčasných slovenských spisovateliek *Ivany Havranovej a Marty Fartelovej*.

Publikačná činnosť knižnice bola zameraná na prezentáciu činnosti knižnice. O aktivitách knižnice počas TSK informovala verejnosť Eva Bajanová v príspevku *Knihy priblížili inak : V Tekovskej knižnici mali týždeň plný podujatí*, ktorý publikovala v týždenníku *My Týždeň na Pohroní*. V tom istom týždenníku uverejnila aj článok *Letný knižný jarmok*. V dvojtyždenníku *Slovenská brána* publikovala Mgr. Jana Holubcová článok *Jesenné aktivity seniorov v Tekovskej knižnici*. Na budovanie imidžu knižnice sú dôležité príspevky publikované čitateľmi, návštevníkmi podujatí a priateľmi knižnice v regionálnej tlači. V hodnotenom období v rámci rubriky *Napísali o nás* bol uverejnený aj príspevok *Básničkovanie v knižnici*.

Spracovala: Andrea Góczeová

5 Metodická a poradenská činnosť

5.1 Koordinácia a kooperácia činnosti knižníc v regióne

Metodicko-poradenskú činnosť TK zamerala hlavne na :

- zabezpečenie metodickej pomoci knihovníkom v regióne prostredníctvom web stránky TK
- prenos aktuálnych informácií prostredníctvom stránky a elektronickej komunikácie
- aktualizáciu zverejnených kontaktov a adresárov na webovej stránke TK
- pomoc pri vyplňovaní štatistických výkazov o knižnici
- pomoc pri vypracovaní žiadostí o poskytnutí dotácie
- pomoc pri riešení aktuálnych problémov obecných knižníc
- uplatňovanie Zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach

V roku 2020 knižnica poskytovala obecným knižniciam prostredníctvom webovej stránky v sekcii **Obecné knižnice v regióne** kompletný metodický servis, priebežne doplňovala najaktuálnejšie dokumenty pre knihovníkov, ktoré pomáhajú v činnosti knižníc. Tento spôsob metodickej pomoci je pre knižnice vyhovujúci a v prípade, že majú nejaké nejasnosti alebo potrebujú konzultácie, obracajú sa na knižnicu telefonicky, e-mailom, prípadne osobnou návštevou. Nakoľko sa situácia ohľadom Covid-19 stala súčasťou aj nášho pracovného života, osvedčili sa hlavne konzultácie e-mailové, či telefonické. Všetky

informácie, vrátane kontaktov, adresárov, **Zoznamu knižníc v regióne TK**, informácií z regiónu TK, či akékoľvek zmeny a novinky sa priebežne aktualizujú. Od marca oddelenie akvizície a metodiky pravidelne informovalo zriaďovateľov knižníc v regióne o aktuálnych opatreniach a odporúčaníach SNK v Martine v súvislosti s pandémiou Covid-19.

TK poskytovala knižniciam usmernenia a pomoc pri vyplňovaní štatistických výkazov **KULT 10-01 o knižnici**, pri tvorbe projektov a pri prihlasovaní žiadostí o poskytnutie dotácií z FPU. Taktiež knižnica pravidelne zverejňovala na svojej stránke dôležité aktuality z knižničného portálu Infolib, z porád riaditeľov, odborných seminárov a pod. Zabezpečoval sa informačný servis aj na sociálnych sieťach Facebook a Instagram, kde sa zverejňovali základné informácie o knižnici, jej oddeleniach, a poskytovaných službách, ale aj zaujímavosti týkajúce sa kníh, čítania zo stránok dennej tlače a pod. Ako pomoc knihovníkom pri aktivitách a práci s čitateľskou verejnosťou, TK zostavila **Kalendárium osobností a udalostí na rok 2021**.

Pomocou hromadných e-mailov knižnica priebežne informovala starostov obcí aj knihovníkov o aktualitách z knihovníckej oblasti.

TK v roku 2020 uskutočnila z dôvodu Covid-19 z plánovaných desiatich, len jednu metodickú návštevu (Mestská knižnica Tlmače).

Stav knižničnej siete v okrese Levice:

Na území regiónu TK koordinovala činnosť 82 (-1) knižníc so 4 pobočkami.

1 regionálna knižnica s 1 pobočkou

3 mestské knižnice s 2 pobočkami

9 obecných profesionalizovaných knižníc bez pobočky

70 obecných neprofesionalizovaných knižníc s 1 pobočkou

Z toho - fungujúce - 31

- stagnujúce - 39

V lete 2020 bola poskytnutá metodická pomoc obci Lula pri rušení knižnice. Návrh na zrušenie knižnice bol obecným zastupiteľstvom prijatý, ale obec ešte neoznámila zrušenie knižnice Ministerstvu kultúry, takže za rok 2020 bude knižnica ešte evidovaná ako stagnujúca.

V roku 2020 dve obecné knižnice uskutočnili revíziu knižničného fondu bez zápisnice (Ock Brhlavce a Ock Kmeťovce) a v Ock Kmeťovce došlo aj k zmene knihovníka a boli vykonané úpravy priestorov.

Formy metodickej činnosti	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
Plán metodických návštev	10	10	0
Počet metodických návštev	1	1	0
Plán metodických konzultácií	160	160	0
Počet metodických konzultácií	183	177	+6
Počet telefonických konzultácií	34	28	+4
Počet digitálnych a referenčných služieb	119	134	-15
Hromadné informačné e-mailly	29	7	+22
Osobné konzultácie	1	8	-7

Internet pre verejnosť poskytovalo v okrese Levice **16** (-6) knižníc. V knižniciach s profesionálnymi knihovníkmi túto službu poskytovali v Kalnej nad Hronom, Novej Dedine, Plášťovciach, Starom Tekove a vo Veľkých Ludinciach. V knižniciach s neprofesionálnymi knihovníkmi poskytovali internet v obciach Bielovce, Devičany, Hronovce, Pohronský Ruskov, Sikenica, Tekovský Hrádok, Vyškovce nad Ipľom a Zbrojníky. Internet pre verejnosť bol aj v mestských knižniciach v Šahách a v Želiezovciach a v regionálnej Tekovskej knižnici v Leviciach.

Napriek výzve na zapojenie sa všetkých knižníc do Benchmarkingu verejných knižníc na Slovensku, bola z tých, ktoré sú v našej pôsobnosti, zapojená len Tekovská knižnica v Leviciach.

V oblasti dotačného systému Fondu na podporu umenia v roku 2020, z dôvodu pandémie Covid-19 bol otvorený iba podprogram **5.1.4 Akvizícia knižníc**. Zapojilo sa do neho 8 knižníc a rovnaký počet knižníc aj so svojimi projektami uspel. Jedná sa o knižnice: **Bátovce – 2 000,00 €**, **Hronské Kľačany – 1 000,00 €**, **Rybník – 1 000,00 €**, **Šahy – 4 500,00 €**, **Tlmače – 4 000,00 €**, **Želiezovce – 3 000,00 €**, **Žemberovce – 2 000,00 €** a **Tekovská knižnica v Leviciach – 15 000,00 €**.

Spracovala: Oľga Schillerová

5.2 Rozborová, analytická a prieskumová činnosť

TK v zmysle zákona č. 126/2015 o knižniciach zozbierala vybrané údaje o činnosti knižníc v okrese Levice za rok 2019. Údaje boli skontrolované, opravené a spracované v *Štatistickom prehľade činnosti verejných knižníc v okrese Levice 2019*. Súčasťou materiálu je aj prehľad plnenia *Štandardov pre verejné knižnice* v okrese Levice. V roku 2020 TK vypracovala analýzu a rozbor činnosti v materiáloch: **Výročná správa Tekovskej knižnice v Leviciach za rok 2019**, **Štatistický prehľad činnosti verejných knižníc v okrese Levice 2019**, **Plán činnosti Tekovskej knižnice v Leviciach na rok 2020**, **Správu o činnosti a hospodárení Tekovskej knižnice v Leviciach za 1. polrok 2020**.

Prieskumová činnosť knižnice bola zameraná na poznanie potrieb svojich používateľov a na získavanie spätnej väzby pre smerovanie a rozvoj knižnice. Prostredníctvom svojej webovej stránky a sociálnych sietí zisťuje, analyzuje a vyhodnocuje potreby čitateľov, ich pripomienky a návrhy na skvalitnenie služieb a následne ich uplatňuje v praxi. Realizuje ankety a prieskumy zamerané na zisťovanie záujmu o nové služby, o spokojnosti s dopĺňovaním knižničného fondu, o programovej ponuke kultúrno-spoločenských a vzdelávacích podujatí. Aktívna komunikácia s čitateľmi smeruje k spokojnosti používateľov a k získavaniu spätnej väzby pre ďalšie smerovanie knižnice.

Prieskumová činnosť knižnice realizovaná prostredníctvom webovej stránky TK:

- V záujme zisťovania požiadaviek a potrieb používateľov realizuje TK prostredníctvom webovej stránky ankety a prieskumy. V roku 2020 boli uverejnené a vyhodnotené **3 ankety + 1 anketa** je stále aktuálna na webovej stránke. Na anketové otázky reagovalo (hlasovalo) **9 588** návštevníkov webu.

- zisťovanie záujmu o činnosť knižnice realizuje prostredníctvom rubriky *Napísali o nás*.
- Meranie návštevnosti a štatistiku webovej stránky zabezpečuje bezplatná služba *Google Analytics*. V roku 2020 bolo zaznamenaných **22 393** elektronických návštev, vstupov na webovú stránku knižnice. Z celkového počtu návštevníkov bolo zaznamenaných **79,2%** nových používateľov a 20,8% vracajúcich sa návštevníkov. Celkový počet zobrazených stránok na webovom sídle knižnice bol **53 429**. Priemerné trvanie návštevy používateľa na jeden vstup bol **00:02:19 hod.** Najviac navštevovanými stránkami boli *Služby a poplatky, Kontakty, Osobnosti a pamiatky regiónu, Podujatia* a *Obecné knižnice v regióne*. Najvyhľadávanejšími výrazmi na webovej stránke boli dotazy na *otváracie hodiny knižnice, e-knihy* a *online katalóg*. Vstupy na webovú stránku knižnice boli zaznamenané nielen zo Slovenska, ale aj z USA (251), Ruska (123), Českej republiky (102), Číny (90), Nemecka (70), Spojených arabských emirátov (54), Kanady (48), Veľkej Británie (49), Rakúska (32), atď.

5.2.1 Ďalšie vzdelávanie knižničných pracovníkov

Pracovníci TK sa v roku 2020 zúčastnili týchto vzdelávacích a odborných podujatí:

- **Pracovné stretnutie k štatistike knižníc**, SNK Martin, január
- **E-government v praxi** – elektronická schránka, ZO RVC Nitra, február
- **Valné zhromaždenie SAK**, SNK Martin, február
- **Základný knihovnícky kurz**, Nitra, august
- **Etický kódex v knižnici** (interaktívny online tréning), SNK Martin, september
- **Benchmarking verejných knižníc** (online seminár), SNK Martin, október
- **Etický kódex v knižnici** (interaktívny online tréning), SNK Martin, november
- **Projektový manažment** (interaktívny online tréning), SNK Martin, november
- **Biznis etiketa** aj v knižnici (interaktívny online tréning), SNK Martin, november
- **NiKRam** (Online vzdelávanie), Nitrianska krajská rada mládeže, december

5.3 Príprava a spracovanie koncepčných programov, programov rozvoja knižníc

V roku 2020 TK pripravovala materiály a podklady, týkajúce sa odbornej činnosti knižnice a materiály k preventívnym opatreniam Covid-19.

- **Projekt rozvoja Tekovskej knižnice v Leviciach**
- **Dodatok č. 2 k Pracovnému poriadku Tekovskej knižnice v Leviciach**, kde v časti X. čl. 34 Zrušujúce a záverečné ustanovenia sa zmenilo personálne obsadenie vo funkcii riaditeľky TK v Leviciach: PhDr. Vlasta Kollárová a personálne obsadenie osoby poverenej vedením ZO OZPK: Eva Bajanová. Dodatok nadobudol účinnosť dňom 2.3.2020.

- **Dodatok č. 3 k Pracovnému poriadku Tekovskej knižnice v Leviciach**, kde v súlade s opatreniami NSK č. 2/2020 prijatými v rámci preventívnych opatrení so šírením koronavírusu Covid-19 a novelou ZP č. 66/2020 má zamestnanec TK právo na vykonávanie práce z domu (Home Office) a uplatnenie § 111 ods. 5 ZP čerpania dovolenky z roku 2019. Dodatok nadobudol účinnosť dňa 4.4.2020.
- **Smernicu o zastupovaní riaditeľky TK**. Splnomocnenie na zastupovanie počas neprítomnosti riaditeľky TK získala Eva Bajanová s účinnosťou od 17.4.2020. Oprávnenie na prístup a disponovanie s e-schránkou ÚPVS počas neprítomnosti riaditeľky TK získala Mgr. Katarína Tomusová s účinnosťou od 17.4.2020.
- **Smernicu na zabezpečenie ochranných opatrení po otvorení Tekovskej knižnice v Leviciach**.

6 Elektronizácia, automatizácia, technické vybavenie

TK poskytuje KIS v automatizovanom knižnično-informačnom systéme **DAWINCI** od konca roku 2008. Program DAWINCI firma **SVOP** prispôsobila požiadavkám a potrebám TK. Knižnica program prevádzkuje na základe zmluvy o outsourcingu. Ďalej TK využíva služby spoločnosti **IVES Košice**, prostredníctvom ktorých spracúva kompletnú ekonomickú a mzdovú agendu organizácie.

Knižnica sa nachádza v dvoch od seba vzdialených objektoch, kde má zabezpečené pripojenie na internet s rýchlosťou 8 MB bez agregácie, ktoré umožňuje on-line prístup všetkým oddeleniam a odborným pracovníkom. TK poskytuje automatizované KIS aj v priestoroch pobočky Vinohrady, kde internet zabezpečuje prevádzkovateľ základnej školy, kde pobočka pôsobí.

Všetky oddelenia odboru služieb TK poskytujú internetové služby pre verejnosť. V roku 2014 prepožičal knižnici zriaďovateľ **ÚNSK 8 ks PC a 1 tlačiareň**, ktoré dodnes využívajú používatelia KIS. Celkovo knižnica poskytuje internetové služby a služby on-line katalógu na **9 ks PC**. Personálne zmeny na mieste správcu PC umožňovali len riešenie akútnych problémov. V prípade väčších porúch, prípadne potrebnej výmeny súčiastok TK využívala služby servisu výpočtovej techniky. Ku koncu roka 2020 mala k dispozícii **32 ks funkčných PC**, z čoho **9 ks** využívali používatelia KIS. Z pôvodného počtu 41 ks bolo nutné z dôvodu veľkej poruchovosti, nefunkčnosti, materiálového opotrebovania a zastarania vyradiť **9 ks PC**

TK má k dispozícii **6 ks multifunkčných zariadení, 15 ks tlačiarň**, z čoho 1 je farebná, **4 ks notebookov, 3 ks projektorov, ozvučovaciu aparatúru a zosilňovač reproduktorov, 2 ks hi-fi veží, DVD rekordér**. Oddelenia služieb a pobočka Vinohrady majú k dispozícii **3 rádiodiagnostické s CD prehrávačom**. TK formou zápožičky využíva 2 ks tlačiarne OZ Hlas knižnice. Regionálne oddelenie je vybavené **fotoaparátom a videokamerou** a má tiež k dispozícii **zariadenie na hrebeňovú väzbu a elektrickú zošívачku**.

Zo **Slovenskej knižnice pre nevidiacich v Levoči** má knižnica prehrávač **PLEXTALK**, ktorý umožňuje nevidiacim a slabozrakým používateľom hlasné čítanie CD-romov v knižnici, prípadne po jeho vypožičaní aj doma. Okrem toho je v hudobnom kabinete **gramofón Smarton** s USB výstupom a **PC** so softvérmí pre nevidiacich a slabozrakých používateľov **JAWS a MAGIC**.

7 Priestorové podmienky

Priestorové podmienky v m ²	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
Priestory prístupné verejnosti	819,60	561,01	258,50
- z toho študovne a čítárne	212,31	212,31	0,00
Neverejné priestory	274,79	402,38	-127,58
Celková plocha knižnice	1 094,39	1 076,60	17,70

Dôsledným prepočítaním priestorových podmienok, ktoré vychádza z relevantných dokumentov a výkresovej dokumentácie boli stanovené priestorové podmienky knižnice v roku 2020 nasledovne:

1. CK Junior (prízemie a 4. poschodie), neverejné priestory 160,50 m², priestory prístupné verejnosti 583,10 m², spolu **743,60 m²**
Zdroj: Nájomná zmluva č.03/2015
2. Beletria 1. NP, neverejné priestory 28,12 m², priestory prístupné verejnosti 236,50 m², spolu **264,62 m²**
3. Beletria pivnica, neverejné priestory **86,17 m²**
4. Beletria, podkrovia, mimo užívania 248,40 m²

Zdroj: Požiarnobezpečnostné riešenie stavby, sada č. 1, tabuľka miestností 1. NP, tabuľka miestností podkrovia, tabuľka miestností pivnica. Priestory spolu 743,60 m²+264,62 m²+86,17 m² = **1 094,39 m²**

TK je umiestnená v dvoch budovách, pričom jedna budova je majetkom NSK a je v správe knižnice. V tejto budove sídli **oddelenie beletrie**, ktoré po rekonštrukcii budovy získalo atraktívne priestory v centre mesta. Presťahovaním sa do pôvodných priestorov vybavených moderným nábytkom v novembri 2019, poskytuje svojim čitateľom KIS v novej kvalite. V roku 2020 prebehla na nádvorí budovy parková úprava a výsadba stromov a zelene. Rozpočet získala knižnica z NSK v sume 1 500,00 €. Úpravu a výsadbu zabezpečila firma Slovlóra, s.r.o. Levice. Svojpomocne boli zrekonštruované lavičky určené návštevníkom knižnice na oddych a čítanie kníh a časopisov. Na vybavenie nádvoria ratanovým nábytkom a slnečníkmi bol vypracovaný projekt FPU.

Oddelenie odbornej literatúry sa nachádza v prenajatých priestoroch CK Junior. Má najvyhovujúcejšie priestory na poskytovanie služieb čitateľom. Má síce bezbariérový prístup, ale malé priestory, do ktorých sa nezmestí celý KF. Cudzojazyčná literatúra je preto umiestnená na 4. poschodí v hudobnom kabinete, čo je pre čitateľa nekomfortné. Študovňa a čítareň, v ktorých sú umiestnené počítače pre verejnosť sú také minimalistické, že ich používatelia pri počítači nemajú súkromie. Z priestorových kapacít je nutné častejšie vyradovanie KF. Pracovníci tohto oddelenia nemajú žiadne sociálne a hygienické zázemie. Využívajú sociálne zariadenie umiestnené mimo priestorov oddelenia, na chodbách budovy.

Oddelenie literatúry pre deti je umiestnené v budove CK Junior a vstup do oddelenia je bezbariérový, zabezpečený nájazdovou rampou a parkoviskom pre autá, ktoré využívajú nielen rodičia detí, ale aj všetci návštevníci knižnice. Toto oddelenie má ideálnu polohu od

jednotlivých MŠ a ZŠ, ktoré knižnicu navštevujú. Od roku 2018 je vybavené novým účelovým nábytkom. V budove, kde sídli oddelenie dochádza k opadávaní omietky a k výpadkom elektrickej energie v dôsledku preťaženia siete. Nájomca poskytuje služby len v havarijných situáciách a v prípadoch, keď je ohrozené zdravie návštevníkov a pracovníkov, a preto je nutné časté riešenie problémov s prevádzkovateľom budovy. Priestory potrebujú novú omietku, hygienickú maľovku a opravu elektrického vedenia, ktorého častými výpadkami dochádza k problémom s elektronickým zabezpečovacím systémom (EZS).

V tej istej budove na 4. poschodí je umiestnené **regionálne oddelenie, hudobný kabinet, odbor služieb, oddelenie akvizície a metodiky, ekonomické oddelenie a riaditeľstvo**, všetky prístupné výťahom. V oddeleniach a kanceláriách na poschodí počas horúcich letných dní teplota denne vysoko prekračuje 30°C, pretože budova nie je klimatizovaná. Tieto priestory sú pre pracovníkov a návštevníkov knižnice hygienicky nevhovujúce a často zdravotne neúnosné.

8 Personálna oblasť

Rok 2020 priniesol zmeny v personálnych oblastiach. Od 1.3.2020 bola menovaná do funkcie riaditeľky knižnice PhDr. Vlasta Kollárová, ktorá úspešne prešla výberovým konaním NSK dňa 14.1.2020. Personálnymi zmenami prešlo oddelenie beletrie, kde ukončila pracovný pomer dlhoročná pracovníčka knižnice Darina Halászová a do oddelenia nastúpila Mgr. Jana Holubcová. Uvoľnené pracovné miesto (po novovymenovanej riaditeľke) v oddelení literatúry pre deti vznikom mimoriadnej situácie a s ňou súvisiacimi obmedzeniami, nemohlo byť obsadené. Od 1. mája 2020 boli menované pracovníčky Marta Pavlíková, za vedúcu oddelenia literatúry pre deti a Karin Ternovszká za vedúcu oddelenia odbornej literatúry. Do funkcie zástupkyne riaditeľky TK bola menovaná vedúca odboru služieb Eva Bajanová. Informatik Mgr. Daniel Tuček ukončil pracovný pomer k 29.2.2020. Nový informatik Ing. Peter Lacko bol prijatý do pracovného pomeru od 1.6.2020. V druhom polroku 2020 nastalo v knižnici 9 personálnych zmien. Dňa 31.8.2020 ukončila pracovný pomer dohodou Mgr. Lenka Gustiňáková. Dňa 2.9.2020 nastúpila do oddelenia literatúry pre deti Mgr. Anna Medzihradská. Z tohto oddelenia bola do funkcie metodika preradená Oľga Schillerová. Do oddelenia odbornej literatúry nastúpila 14.9.2020 Ivana Trhanová, ktorá bola prijatá na zastupovanie počas dlhodobej PN Dariny Ďurišovej. Ing. Peter Lacko ukončil pracovný pomer k 6.10.2020. Dňa 1.11.2020 nastúpila do oddelenia literatúry pre deti Mgr. Miroslava Kajabová. Pracovný pomer ukončila dňa 31.12.2020 Ivana Trhanová, nakoľko Darina Ďurišová sa vrátila od 1.1.2021 do práce. K 31.12.2020 ukončila pracovný pomer aj Klára Benčatová, ktorá odišla do starobného dôchodku. Na jej miesto nastúpila Mgr. Anna Medzihradská.

Stav pracovníkov	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
Počet pracovníkov	24	24	0
Prepočítaný počet pracovníkov	22,70	22,80	- 0,10

Kvalifikačná štruktúra pracovníkov	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel
Počet pracovníkov	24	24	0
Počet odborníkov-knihovníkov	20	19	+1
Z toho počet VŠ	6	5	+1
Z toho počet SŠ	14	14	0
Počet ostatných pracovníkov	4	5	-1
Z toho počet VŠ	0	1	-1
Z toho počet SŠ	2	2	0
Z toho počet SOU	2	2	0

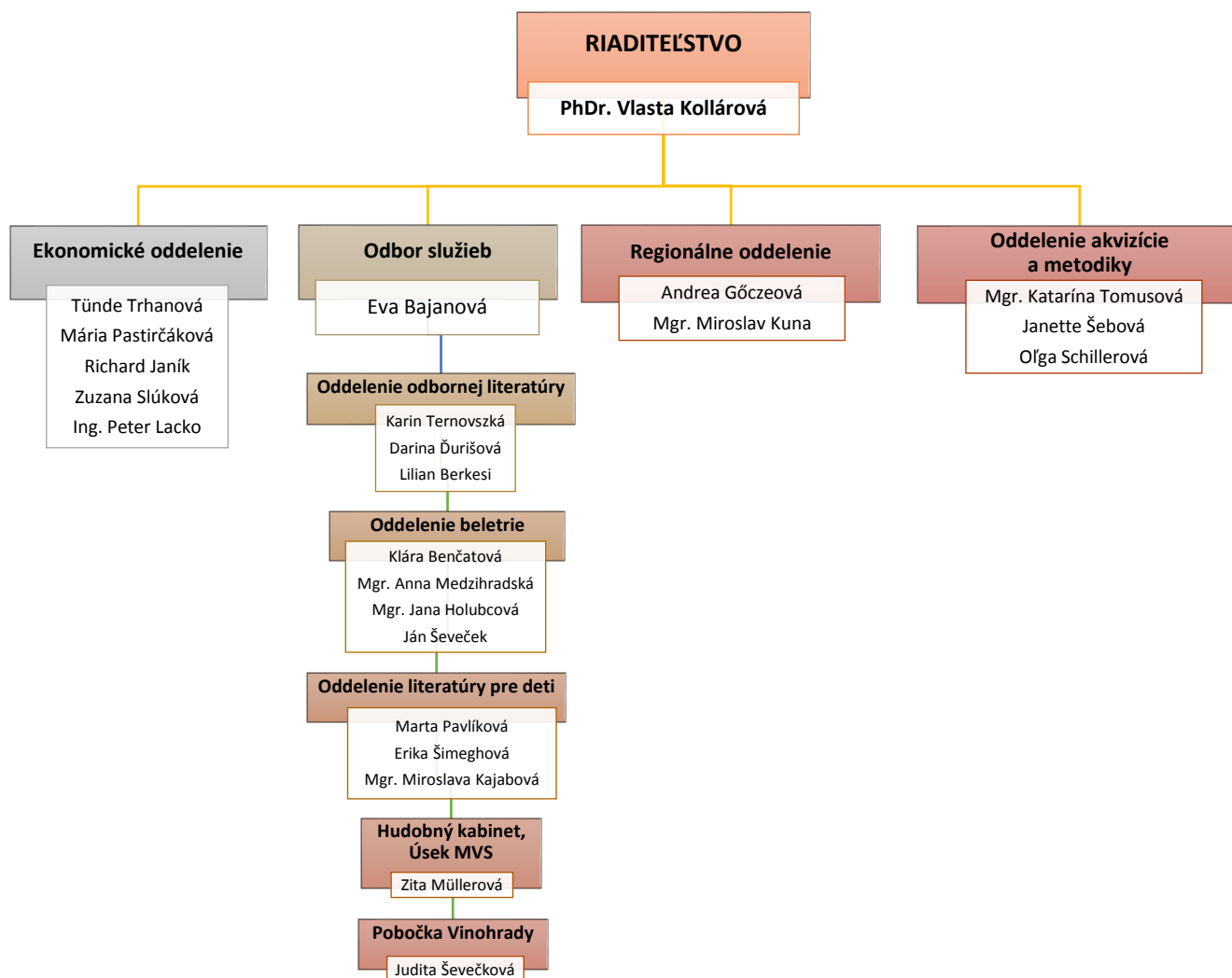
Priemerná mzda pracovníkov k 31.12.2020 bola 1 119,35 € (+23,60 €).

Priemerný vek odborných pracovníkov k 31.12.2020 bol 48,40 (-1,23) rokov. Priemerný vek sa znížil z dôvodu prijatia mladších pracovníkov.

Priemerný vek všetkých pracovníkov k 31.12.2020 bol 49,29 (-0,29) rokov.

Spracovala: Mária Pastirčáková

Zoznam pracovníkov Tekovskej knižnice v Leviciach

9 Finančné zabezpečenie (Príloha č. 2)

Rozpočet organizácie bol schválený v súlade s § 12 ods. 1 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a v súlade s uznesením č. 186/2019 Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja zo dňa 9. 12.2019 nasledovne:

PRÍJMY

Tekovská knižnica v Leviciach mala určené príjmy z vlastnej činnosti na rok 2020 vo výške 15 000,00 €, čo je o 1 000,00 € viac ako v roku 2019.

Záväzný ukazovateľ PRÍJMY	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Čerpanie k 31.12.2020
Príjmy z vlastnej činnosti	15 000,00	12 800,00	12 800,00
Príjmy z dobropisov	0,00	840,71	840,71
Príjmy z grantov	0,00	22 800,00	2 537,31
Príjmy spolu v €	15 000,00	36 440,71	16 178,02

Skutočne dosiahnuté príjmy z vlastnej činnosti v roku 2020 boli vo výške **12 800,00 €** oproti roku 2019 nižšie o 1 200,00 € kvôli kráteniu príjmov z dôvodu ochranných opatrení súvisiacich s COVID-19.

Do celkových príjmov TK sa započítali príjmy:

- za dobropisy vo výške **840,71 €** čo predstavuje dobropis za plyn vo výške 657,11 € a elektrickú energiu vo výške 183,60 €,
- finančné prostriedky získané z projektov vo výške : **22 800,00 €**
 - Fond na podporu umenia – 21 000,00 €
 - Čítanie ťa (ne)baví ? – 2 500,00 €
 - In a Retro deťom – 3 500,00 €
 - Nové knihy do knižnice – 15 000,00 €
 - Dotácia z rozpočtu mesta Levice na nákup knižničného fondu „ Knihy do knižnice“ – 800,00 €
 - Ministerstvo kultúry SR – Aktívni seniori – 1 000,00 €

Tekovská knižnica v Leviciach k 31.12.2020 dosiahla celkové príjmy vo výške **36 440,71 €**.

Rozdiel medzi upraveným a čerpaným rozpočtom predstavuje sumu **20 262,69 €**, sú to finančné prostriedky z FPU, ktoré sa budú čerpať v roku 2021.

VÝDAVKY

Tekovská knižnica v Leviciach pôvodne mala schválené bežné výdavky na rok 2020 vo výške **517 223,00 €** - z rozpočtu zriaďovateľa **502 223,00 €** a **15 000,00 €** z vlastných príjmov, čo je o 41 397,00 € viac ako v roku 2019 – z rozpočtu zriaďovateľa o 40 397,00 € a o 1 000,00€ z vlastných príjmov.

V priebehu rozpočtového roka bol rozpočet upravovaný rozpočtovými opatreniami na základe aktuálnych potrieb organizácie nasledovne:

Záväzný ukazovateľ Výdavky	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Čerpanie k 31.12.2020
Bežné výdavky z rozpočtu zriaďovateľa	517 223,00	507 333,91	507 319,64
Bežné výdavky z grantov – štátny rozpočet	0,00	22 800,00	2 537,31
Výdavky celkom v €	517 223,00	530 133,91	509 856,95

Rozdiel medzi upraveným a čerpaným rozpočtom predstavuje sumu **20 276,96 €**, ktorá sa skladá z nasledovných položiek:

- 14,27 € - nevyčerpané finančné prostriedky v roku 2020 automaticky prevedené na UNSK.
- 20 262,69 € - prijaté finančné prostriedky z FPU v roku 2020, ktoré sa budú čerpať v roku 2021.

Tekovská knižnica v Leviciach v roku 2020 nečerpala „**Kapitálové výdavky z rozpočtu zriaďovateľa**“.

Spracovala: Tünde Trhanová

10 Granty, nadácie, sponzorské príspevky

TK získala finančné prostriedky z FPU. Podporené boli 2 projekty v programe **5.1.3 Podujatia a vzdelávacie aktivity** pod názvom **Čítanie ťa (ne)baví?** v sume **2 500,00 €** a projekt **In a Retro deťom** v sume **3 500,00 €**. Finančné prostriedky na spolufinancovanie projektov tvoria sumu **316,75 €**. V hodnotenom období knižnica vypracovala aj tretí projekt FPU v programe **5.1.4 Akvizícia knižníc** na projekt **Nové knihy čitateľom**. Finančné prostriedky na realizáciu úspešného projektu v sume **15 000,00 €** získala až v závere roka, kedy už bol vyhlásený vianočný lockdown a nebolo možné knihy nakupovať. Žiadosť o dotáciu adresovala knižnica aj na **Mesto Levice** pod názvom **Knihy do knižnice**, kde získala **800,00 €**

na nákup KF. V rámci dotačného systému MK SR v programe Kultúra znevýhodnených skupín obyvateľstva získala na projekt *Aktívni seniori* sumu **1 000,00 €**.

11 Knižnice a spolková činnosť

TK je od roku 2000 členom medzinárodnej organizácie knižníc **Unesco Network of Associated Libraries – UNAL**. Knižnica je aj kolektívnym členom **Slovenskej národnej skupiny IAML**, medzinárodnej asociácie hudobných knižníc.

Knižnica je kolektívnym členom **Spolku slovenských knihovníkov a knižníc a Slovenskej asociácie knižníc**.

12 Medzinárodná knižničná spolupráca

V roku 2020 sa knižnica v rámci medzinárodnej spolupráce nezúčastnila žiadneho podujatia.

PhDr. Vlasta Kollárová, v. r.
riaditeľka Tekovskej knižnice v Leviciach

V Leviciach 15.1.2020

Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia

	Názov podujatia	počet	vekové zloženie		
			deti	dospelí	mládež
1.	<i>Ako poznám knihy a knižnicu</i> (literárne kvízy zamerané na knižnično-informačnú výchovu)	35	35		
2.	<i>And so I dare – A tak sa odvážim</i> – predstavenie knihy rodáčky Denisy Vojtényi a talianskeho fotografa Stefana Togna	1		1	
3.	<i>Autorská rozprávka</i> (literárna hodina)	2	2		
4.	<i>Bájky vo svete a svet v bajkách</i> (Ezop, J. de La Fontaine, I. A. Krylov)	5	5		
5.	<i>Básničkovanie</i> – autorská beseda so spisovateľkou a poetkou Zdenkou Lacikovou	1	1		
6.	<i>Brémski muzikanti</i> (dramatizácia rozprávky bratov Grimmovcov)	13	13		
7.	<i>Budkáčik a Dubkáčik</i> (dramatizácia knihy Jozefa Cígera Hronského)	7	7		
8.	<i>Carlo Collodi</i> – literárna hodina	2	2		
9.	<i>Červená Čiapočka</i> (dramatizácia rozprávky)	1	1		
10.	Čítajme deťom. Hlasné čítanie z knihy <i>Čo učky nevedia</i>	2	2		
11.	Čítajme deťom. Hlasné čítanie z knihy <i>Tajný cirkus</i>	1	1		
12.	Čítajme deťom. Hlasné čítanie z knihy <i>Slovenský detský rok</i>	3	3		
13.	Čítajme deťom Hlasné čítanie – tematický výber	1	1		
14.	Čítajme zdravo – <i>Andrea Kováčová: Moji zeleninkoví kamaráti</i>	1	1		
15.	<i>Čo je rozprávka</i> (literárna hodina)	2	2		
16.	<i>Daniel Hevier</i> – literárna hodina k 65. výročie narodenia autora	7	7		
17.	<i>Daroval deťom dar najvzácnejší</i> (literárna hodina venovaná rozprávkam H.CH. Andersena)	2	2		
18.	<i>Domček, domček, kto v tebe býva?</i> (dramatizácia rozprávky)	1	1		
19.	<i>Džez</i> – tematická hodina	1	1		
20.	<i>Energie v našom tele</i> – alternatívna čínska medicína a filozofia s terapeutkou <i>Lidkou Báškovou</i>	1		1	
21.	<i>Ezopove bájky</i> – literárna hodina	2	2		
22.	<i>Fašiangy, Hromnice</i> – zvyky a obyčaje (tematická hodinka)	3	3		
23.	<i>Fraňo Kráľ</i> (literárna hodina)	1	1		
24.	Exkurzia za informáciou	1			1
25.	<i>Gabriela Futová</i> – literárna hodina	2	2		
26.	<i>Gabriela Futová</i> – obľúbená autorka skvelých príbehov o deťoch a pre deti (literárna hodina)	2	2		
27.	<i>Gustáv Offermann priekopník modernej tanečnej hudby</i>	1		1	

28.	Inštruktáž vo vyhľadávani v databázach KIS3G, Dawinci Online katalóg, Infogate	1			1
29.	<i>Ján Uličiansky</i> – literárna hodina k 60. výročiu narodenia	2	2		
30.	<i>Jarné zvyky a tradície</i> – rozprávanie o veľkonočných tradíciách na Slovensku	3	3		
31.	<i>Jaroslava Blažková</i> – literárna hodina	2	2		
32.	<i>Jesenné premeny</i> – tvorivé dielne. Projekt Aktívni seniori.	1		1	
33.	<i>Jozef Moravčík</i> – literárna hodina	1	1		
34.	<i>Katarína Kopcsányi</i> – stretnutie s regionálnou autorkou románov	1			1
35.	KBL	7			7
36.	KIV	25	25		
37.	<i>Knihokút</i> – Klub mamičiek a oteckov na MD	1			1
38.	<i>Krista Bendová</i> (literárna hodina)	2	2		
39.	<i>Kyberšikana.sk</i> (preventívno-vzdelávacie podujatie)	4			4
40.	<i>Lubomír Feldek</i> – literárna hodina	1	1		
41.	<i>Marec mesiac knihy</i> – jarné tvorivé dielne pre seniorov	1		1	
42.	<i>Marta Fartelová</i> – autorské stretnutie so slovenskou spisovateľkou. Projekt Aktívni seniori.	1		1	
43.	<i>Martin Cuco Luciak a Mark E. Pocha</i> (stretnutie s mladými predstaviteľmi slovenskej výtvarnej a lit. tvorby)	1			1
44.	<i>Mytológia v hudbe, hudba v mytológii VII. Mytológia Austrálie</i> (audiovizuálne podujatie)	1		1	
45.	<i>Od západu na východ – Pompeje</i> . Prezentácia cestovateľa a historika P. Plevu. Projekt aktívni seniori.	1		1	
46.	<i>Od západu na východ – Atény</i> . Prezentácia cestovateľa a historika P. Plevu. Projekt Aktívni seniori.	1		1	
47.	<i>Od západu na východ – Po stopách antického Grécka</i> . Prezentácia cestovateľa a historika P. Plevu. Projekt Aktívni seniori.	1		1	
48.	<i>Ondrej Nagaj</i> (literárna hodina)	2	2		
49.	<i>O Gul'kovi Bombul'kovi</i> (dramatizácia rozprávky Márie Ďuríčkovej)	1	1		
50.	<i>O Pampúšikovi</i> (dramatizácia rozprávky v úprave Ľudmily Hrdinákovej)	6	6		
51.	<i>O Pichul'kovi, Svetluške a mravcoch Pobehajcoch</i> (dramatizácia knihy Ruda Mórica)	4	4		
52.	<i>O veľkej repe</i> (dramatizácia slovenskej rozprávky v úprave Ľudmily Hrdinákovej)	2	2		
53.	<i>Pavol Dobšinský</i> – zberateľ slovenských ľudových rozprávok (rozprávková hodina)	4	4		
54.	<i>Pavol Hammel</i> – žijúca legenda slovenskej populárnej hudby hudobný medailón	1		1	
55.	<i>Predstavím vám knižnicu</i> . Deň otvorených dverí na ZŠ Vinohrady	1	1		
56.	<i>Regionálne prvky v ľudovej slovesnosti</i> (rozprávanie o povestiach nášho regiónu)	1	1		

57.	<i>Rozprávky bratov Grimmovcov</i> (literárna hodina)	1	1		
58.	<i>Rozkotúľané kľbká</i> (stretnutie nadšencov ručných prác)	11		11	
59.	<i>Relax v knižnici</i> (podujatie pre seniorov)	6		6	
60.	<i>Selma Lagerlöfová</i> – literárna hodina	2	2		
61.	<i>Slávnostné otvorenie 21. ročníka TSK – Tancujúce žabky a Teatro Hora</i>	1		1	
62.	<i>Sme tu pre Vás</i> – stretnutie pracovníkov knižnice s čitateľmi a priateľmi TK	1		1	
63.	<i>Staré príbehy ožívajú.</i> Otvorenie Letného knižného jarmoku.	1		1	
64.	<i>Tréning pamäti</i>	1		1	
65.	<i>Týždeň hlasného čítania realizovaný v rámci TSK</i>	9	9		
66.	<i>Učme sa tradičným remeslám</i> (Mária Hajková – Prútené košíky)	1	1		
67.	<i>Umelecká tvorba medzi knihami</i> (výstava regionálnych amatérskych tvorcov)	4		4	
68.	<i>Vianoce sa blížia</i> – tvorivé dielne. Projekt Aktívni seniori.	1		1	
69.	<i>Vyhodnotenie Týždňa hlasného čítania</i>	1	1		
70.	<i>Vyznanie lásky</i> (Valentín v knižnici)	1		1	
71.	<i>Zábavné hry s Dúhou.</i> Detské tvorivé hry s textami a žánrami umeleckej literatúry. Projekt In a Retro deťom	2	2		
72.	<i>Zvedajko</i> – prezentácia knihy regionálneho autora Kvetoslava Krnáča (TSK)	4	4		
		228	174	38	16

Správa o činnosti a hospodárení Tekovskej knižnice v Leviciach za rok 2020

Zostavila: **PhDr. Vlasta Kollárová, riaditeľka**

Vydala: **Tekovská knižnica v Leviciach**

Miesto vydania: **Levice**

Rok vydania: **2021**